

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

hr 20 ml. 40

18 9

Přísně tajné!

10

M A T E R I Á L

pro schůzi bezpečnostní komise

18.12.1952 .

dne _____

4. bod programu

Věc:

Zpráva o sloučení čel. vězeňství

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Správa nápravných zařízení MNB.

Čj.: SNZ 001043 /01-52.

Schůze bezpečnostního kolegia
dne

Výtisk č. 10

~~Přísně tajně~~

Zpráva o sloučení československého vězení; návrhy na některá opatření.

Předkládám:

Návrh na usnesení:

- 1) Zprávu o sloučení čl. vězeňství a plnění daných základních úkolů.
- 2) Návrh na organizaci eskort NB, systemizaci stávajících středisek a materiální zajištění.
- 3) Návrh eskortního řádu NB.
- 4) Návrh řádu nápravných zařízení NB.
- 5) Návrh diferenciací odsouzených.
- 6) Zásady nemocenského a důchodového pojištění odsouzených.
- 7) Směrnice pro pohotovost a poplach v součástech správy nápravných zařízení.

- 1) Předložené zprávy:
 - a) zpráva o sloučení čl. vězeňství,
 - b) návrh diferenciací,
 - c) zásady nemocenského a důchodového poj.,
 - d) směrnice pro pohotovost a poplach v součástech SNZ

se berou na vědomí.
- 2) Předložené návrhy:
 - a) organizace eskort NB, systemizace stávajících eskortních středisek a materiální zajištění
 - b) eskortního řádu NB s účinností od 1.6.53
 - c) řádu nápravných zařízení NB s účinností od 1.1.53

se schvalují.
- 3) Ukládá se:
 - a) kádrové správě MNB projednat se SNZ-MNB a vydat podrobnou organizaci eskortních středisek v rozsahu schváleného počtu a zajištění novým nábojem neb vyčleněním příslušníků, kteří dosud prováděli eskorty u jiných složek formování eskortních středisek tak, aby bylo ukončeno do 1.5.1953.
 - b) všem hlavním správám a správám MNB, aby eskorty nejpozději do 1.6.53 prováděli do-
savadní formou,
 - c) hospodářské správě MNB, aby zajistila zřízení eskortních středisek po linii materiální a finanční,
 - d) sekretariátu MNB vydat eskortní řád NB, řád nápravných zařízení NB jako služební knihy MNB a organizaci eskort NB jako TRMNB, platnou v plném rozsahu od 1.6.53

Provedou:

- Náměstek ministra národní bezpečnosti pro státní bezpečnost
- Náměstek ministra národní bezpečnosti pro věci kádrové a školské
- Náměstek ministra národní bezpečnosti pro věci materiální a VB
- Náměstek ministra národní bezpečnosti pro pohraniční a vnitřní stráž
- Náčelník hospodářské správy MNB
- Náčelník správy nápravných zařízení

Přílohy: 10 / 54 listů

V Praze dne 10. prosince 1952.

Předkládá:
Náčelník správy:
plukovník

Oleřich Mejda

Příloha č. : 1

~~Přísně tajné!~~

Výtisk č. : 10

Zpráva o sloučení vězeňství.

Již před stanoveným termínem, kdy mělo dojít k sjednocení vězeňství (jeho největších částí, které byly ve správě ministerstva národní bezpečnosti a ministerstva spravedlnosti) bylo přistoupeno k provedení přípravných prací organizačních, kádrových a k vytýčení vlastních úkolů sjednoceného vězeňství. Z organizačních příprav včas provedených došlo k vytvoření ústředního orgánu vězeňství - Správy nápravných zařízení - a to k 1. září 1952. K tomuto dni došlo k podřízení příslušníků bývalého SVS ministru národní bezpečnosti a započato s jejich převáděním do Sboru národní bezpečnosti.

Během měsíce září a října tohoto roku došlo k organizační výstavbě nebo přestavbě dřívějších organizačních útvarů na krajské oddělení nápravných zařízení a útvary nápravných zařízení (případně zvláštní útvary) na místě dosavadních krajských velitelství, oddílů a stanic SVS. Některé útvary nápravných zařízení důležité v soustavě nápravných zařízení byly organizačně podřízeny přímo Správě nápravných zařízení, aby mohly být pružněji a účelněji řízeny. Z nových jsou to Mírov, Valdice, Zámorsk, Opava a z dřívějších Ruzyň, Leopoldov a Pardubice.

Sjednocení vězeňství probíhalo i uvnitř národní bezpečnosti, kde byly vyčleněny samostatné vyšetřovací věznice krajských správ státní a veřejné bezpečnosti a vojenské kontrarozvědky anebo jejich oddělení vyšetřovacích věznic, umístěných v bývalých soudních věznicích. Tato akce byla uskutečněna i když s některými obtížemi menšího významu.

Při vyčleňování příslušníků národní bezpečnosti vyšetřovacích věznic, které bylo urychlené, došlo k tomu, že náčelníci krajské správy státní bezpečnosti a náčelníci KONZ nezajistili kádrově a politicky převod příslušníků ze svých součástí, takže zejména pro dřívější sliby, že příslušník je ve věznici dočasně a že bude za nějaký čas pracovat opět neb že přejde na operativní odbory krajské správy, došlo k narušení morálky, které musela být pak zvlášť upevnována a některé důsledky se budou patrně i nadále projevovat.

Převod a rozmístění příslušníků ministerstva národní bezpeč-

- 2 -

nosti Správy nápravných zařízení a všech jí podřízených součástí byl ukončen i když s částečným opožděním a dodatečným vyhledáváním některých funkcionářských kádrů, zejména krajských náčelníků.

Před vydáním kádrových rozkazů o převedení příslušníků bývalého Sboru vězeňské stráže do ministerstva národní bezpečnosti vznikala očekáváním namnoze nervosita, která však brzy pominula. Návrh kádrových rozkazů byl projednáván v krajích s hlavními krajskými funkcionáři za spolupráce s náčelníkem krajské správy státní bezpečnosti a tajemníkem krajského výboru KSČ.

Příslušníci byli za spolupráce útvarových organizací KSČ s významem slučovací akce seznámeni. Sloučení uvítali s plným pochopením a s rozhodnutím nastoupit k ještě zvýšenému boji proti nepřátelům lidu. Projev důvěry KSČ a pracujícího lidu vyjádřili příslušníci v uzavírání nových socialistických závazků, směřujících ke zlepšení služby, zvýšení politicko-odborné úrovně, přesného plnění rozkazů, upevnění spolupráce s lidem a složkami bezpečnosti, zlepšení kázně a výkonu služby.

U převedených příslušníků bývalého Sboru vězeňské stráže se dostavil také pocit zrovnoprávněnosti, vzhledem k určité bývalé diskriminaci oproti jiným ozbrojeným zborům.

Jestliže se projevíly při provádění přípravy převodu některé nedostatky, spadají na vrub některých náčelníků a politických pracovníků, kteří zejména projevovali malou aktivitu, ale kteří již dohánějí, co zameškali.

Příslušníci bývalého vězeňského odboru ministerstva národní bezpečnosti uvítali rovněž sloučení, zejména pak proto, že byla odstraněna dvojkolejnost. V souvislosti s převedením příslušníků bývalého Sboru vězeňské stráže do ministerstva národní bezpečnosti byla zlepšena i otázka politického vyžití, zejména ve stranických organizacích, pokud jde o malé osamocené a odloučené útvary o nízkém počtu příslušníků a to především možností připojit je do útvarových organizací veřejné bezpečnosti. Toto opatření, které zvýší aktivitu politického života, bylo osobně zajištěno stranickými orgány krajských výborů KSČ na poradách v krajích.

Na úseku agenturním není dosud součinnost s orgány Státní

- 3 -

bezpečnosti při ověřování poznatek dostatečná. Převádění spolupracovníků Státní bezpečnosti do řízení Správy nápravných zařízení je prováděno a ježto operativní pracovníci nebyli dosud v některých krajích ustanoveni, bude prováděno do určité míry i po prvním lednu 1953.

Pokud jde o vlastní hlavní úkoly československého vězeňství uložené u příležitosti sjednocení vězeňství, byly plněny takto:

V době od 1. září 1952 do konce listopadu tohoto roku byly splněny tyto úkoly:

K rozšíření prostorů pro vyšetřovací vězeňství byl proveden průzkum všech bývalých krajských soudních věznic a kde to bylo možné, byl prostor zvětšen, aby byly uspokojeny požadavky státní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, vojenské kontrarozvědky, vojenských a občanských prokurátorů a soudů. Další možnosti se zvětšily provedením rozmístění odsouzených dle diferenciacních zásad, kterými namnoze zaplňují prostory těchto věznic, i když došlo již všeobecně k jistému zlepšení v prostorových vazebních možnostech, uvolňování jich od odsouzených. Je třeba uvést, že i nadále zůstává jeden z hlavních úkolů rozšiřovat a zejména zkvalitňovat vazební prostory. Konečným cílem je vytvořit v každém krajském městě dobrou krajskou vyšetřovací věznici a na okresněokresní vyšetřovací věznici, aby tak mohla být zkvalitněna práce vyšetřujících bezpečnostních orgánů.

Způsobem zcela odpovídajícím potřebám vyšetřovacích věznic byla připravena k novým úkolům věznice v Liberci a v Jihlavě a po zkušenostech bude v přebudování pokračováno.

Aby byl zajištěn řádný chod ve vyšetřovacích věznicích, budeme na všech složkách vyžadovat plnění prozatímního řádu vyšetřovacích věznic. Opatření, že agenda státní prokuratury přechází na kraje, vyžaduje také již provedení nové organizace ve vyšetřovacích věznicích.

Vzhledem k tomu, že dosavadní Vězeňský řád ztrácí zákonný podklad koncem roku 1952 a zejména proto, aby výkon trestu odnětí svobody byl postaven na socialistických zásadách, v nichž by především byla zdůrazněna převýchova odsouzených, byl vypracován Řád nápravných zařízení ministerstva národní bezpečnosti (Vězeňský řád),

- 4 -

podle kterého budou pak rozpracovány domácí řády pro jednotlivá nápravná zařízení a nebo jejich skupiny a to podle charakteru diferenciálních zásad. V tomto předpise je již také zdůrazňováno, aby jakékoliv jednání, které by ohrožovalo účel trestu, bylo posuzováno za neslučitelné s dnešním pojetím trestu a to i pokud jde o vymýcení úsluh a nedovolených vztahů k odsouzeným.

Návrh Řádu nápravných zařízení, který se současně předkládá kolegiu, byl projednán s generální prokuraturou a s ministerstvem spravedlnosti a bylo dosaženo dohody.

Při zpracovávání bylo přihlédnuto i k podnětům útvarů nápravných zařízení a součástí ministerstva národní bezpečnosti, jakož i k připomínkám hlavní správy státní bezpečnosti.

Dalším důležitým opatřením pro výkon trestu je bližší rozpracování kolegiem již schválených zásad diferenciacie odsouzených, které umožní plánovité rozmístování odsouzených, čímž bude takto dosaženo nejen podstatného zvýšení bezpečnosti, ale také lepších podmínek pro převýchovu a snížení škodlivého ovlivňování odsouzených navzájem a umožní náležité pracovní využití vězňů.

Návrh byl projednáván se zástupci generální prokuratury, ministerstvem národní obrany, hlavní správou státní bezpečnosti a veřejné bezpečnosti, ministerstvem spravedlnosti a dosaženo dohody.

Rozpracované zásady diferenciacie se současně předkládají kolegiu s tím, že bližší určení útvarů nápravných zařízení může být provedeno po upřesnění přehledu o charakteru a počtu odsouzených a provedení typysace ústaví. Hlavní ústavy pro odsouzené státně-bezpečnostní zločince jsou však určeny.

Dále byl vypracován návrh eskortního řádu, jímž mají být eskorty prováděny dle nové organizace, která bude nejen účelnější,

ale zejména bezpečnější a bude vyhovovat novým potřebám bezpečnostních složek a vězeňství, zejména pak při provádění diferenciacie odsouzených. Návrh byl projednáván s hlavní správou státní a veřejné bezpečnosti, sekretariátem ministerstva národní bezpečnosti, hospodářskou správou ministerstva národní bezpečnosti, ministerstvy zdravotnictví a železnic a byl schválen. K návrhu se připojují doklady k zajištění jeho provádění.

Realisace předloženého návrhu bude možná vzhledem na materiální zajištění a kádrové obsazení etapově. Nejdříve se zamýšlí zřídit

- 5 -

ústřední středisko v Praze a sběrná střediska v Olomouci a v Ilavě. Vybudování všech středisek by si vyžádalo 254 příslušníků národní bezpečnosti, dále pak nutné vybavení dopravními prostředky a zajištění prostorů pro střediska.

Pokud jde o kádrovou dotaci a motorová vozidla, je jejich zajištění nezbytným předpokladem kromě dalšího materiálního zajištění pro převzetí úkolů organizace eskort Správou nápravných zařízení. Dle tohoto návrhu budou na celém území republiky prováděny eskorty dnem 1. července 1953 za předpokladu, že ke zřízení eskortních středisek a zavádění eskortní služby v jednotlivých krajích bude přistoupeno postupně od 1. ledna 1953.

Otázka nemocenského a důchodového zabezpečení pracujících vězňů nebyla dosud upravena, přesto, že za vězně byly závody placeny jak zaměstnavatelské příspěvky národního pojištění ve výši 14,9 %, tak také vězňům z odměn byl srážen příspěvek ve výši 8,9 % a to od zavedení nového odměňování vězňů počátkem roku 1952. Tato záležitost byla po předcházejícím schválení předsednictvem Ústředního výboru KSČ projednána s novými nositeli národního pojištění, docíleno dohody a nová úprava schválena. Připojuje se základní rámcový výnos a opis informativní zprávy, na základě níž s. ministr návrh úpravy schválil. Toho času se pracuje na podrobných prováděcích směrniciích, aby od 1. ledna 1953 mohlo být přikročeno k provádění nemocenského a důchodového pojištění pracujících vězňů /viz přílohu/.

Přípravy pro otevření technického ústavu vězňů v Opavě již podstatně pokročily a vybavení ústavu se s urychlením provádí. Podle požadavků příslušných ministerstev bude započato s pracemi po 1. lednu 1953 a to pokud jde o konstrukční a dokumentační práce. Ostatní obory pro obtíže s vybavením pracovišť speciálním zařízením budou prováděny postupně.

Ve zvláštním ústavě nápravného zařízení Leopoldov byl zaveden domácí řád, odpovídající charakteru tohoto ústavu, aby bylo dosaženo dodržování pravidel při provádění výkonu trestu.

Se státním úřadem plánovacím je vedeno jednání za účelem zrušení malých pracovních útvarů a vytváření velkých pracovních celků v klíčových průmyslových odvětvích dle zásad usnesení politického sekretariátu Ústředního výboru KSČ. Jednání však ještě není skončeno.

- 6 -

Dále byly vypracovány směrnice pro poplachové plány v útvarích nápravných zařízení, které byly rozealány podřízeným útvarům. V prvním čtvrtletí 1953 dojde k vypracování směrnice obraných a protipožárních plánů ústavů /viz přílohu/.

Rozpracování konkrétních směrnic pro provádění převýchovy odsouzených, zařazených do jednotlivých diferenciacních skupin dle stanovených zásad, dosud nebylo dokončeno. Úkol bude splněn do konce tohoto roku.

Byla svolána celostátní porada náčelníků krajských oddělení nápravných zařízení, zvláštních útvarů nápravných zařízení, jejich politických a služebních zástupců, kádrových pracovníků, na které jim byly objasněny a uloženy úkoly, které pro ně vyplývají ze sloučení československého vězeňství.

Plnění uvedených úkolů si vyžádalo úsilí všech pracovníků Správy nápravných zařízení. Při tom se však ukázalo, že některé odbory, resp. samostatná oddělení nebyly s to všechny uložené úkoly včas splnit a to především pro neúplné obsazení. Při provádění sloučení a v dosavadní praxi jsme nabýli praktických zkušeností, na základě nichž bylo přistoupeno k přípravě nové organizace Správy nápravných zařízení. Současně se připravuje nová organizace zvláštních útvarů nápravných zařízení. Přaorganizaci krajských součástí a útvarů provedeme postupně v průběhu prvního pololetí příštího roku v souvislosti se zřizováním vyšetřovacích věznic, rušením drobných pracovních útvarů a prováděním diferenciacce.

V návrhu předloženém kolegiu v souvislosti s přípravou sloučení vězeňství bylo uvedeno, že v průběhu letošního roku budou vytvořeny předpoklady pro to, aby v roce 1953 a nadále mohlo být vězeňství přebudováno podle schválených zásad. Je třeba konstatovat, že v podstatě tyto úkoly byly ve stanovené lhůtě splněny. Dosavadní výsledky od sloučení jsou zárukou, že práce se i nadále bude zlepšovat a kvalitňovat. Splnění shora jmenovitě uvedených úkolů by nebylo nikdy myslitelné bez sloučení celého vězeňství.

Ježto těžiště hlavních úkolů je rozloženo k realizaci na příští rok a právě skončená celostátní porada vedoucích pracovníků nám jasně ukázala, že v budoucnu budeme moci, v daleko větší míře počítati s pomocí krajských náčelníků, takže máme plnou záruku, že sjednocené vězeňství bude i v budoucnu s to dobře plnit vytčené poslání.

~~Přísně tajné~~

Příloha č.2

Výtisk č. 10

organizace eskort I.B.

šobecná ustanovení.

§ 1.

1/ Za účelem soustředění a plynulého provádění eskort zatčených, uvězněných, odsouzených a jiných osob/dále jen eskortovaných/ soudců, soudců, prokurátorů, soudů, národních výborů, a jiných úřadů zřizují se krajská, sborná a ústřední eskortní střediska.

2/ Krajská eskortní střediska se zřizují v krajech: Lzeň, Karlovy Vary, Jisti nad Labem, Liberec, Litoměřice, Pardubice, Jihlava, České Budějovice, Brno, Jstrava, Oáttwaldov, Kolice, Rešov, Pánská Bystřice, Litva, Bratislava a Žilina.

3/ Sborná eskortní střediska se zřizují v Plouocí a Ilavě.

4/ Ústřední eskortní středisko se zřizuje v Praze.

5/ Práci eskortních středisek řídí ministerstvo národní bezpečnosti.

Zvláštní ustanovení.

§ 1.

Provádění eskort v rámci okresu.

1/ Eskorty v rámci okresu provádí orgány jako vlastní orgány.

Provádění eskort v rámci kraje.

1/ V každém kraji se zřizuje krajské eskortní středisko/vyjímaje kraje Praha a Olomouc/, které provádí eskorty jednak v rámci svého kraje, dále pak eskorty mimo rámec kraje do ústředního eskortního střediska nebo sborného eskortního střediska svého obvodu působnosti.

2/ Má-li být provedena eskorta do sousedního okresu nebo při okružní jízdě do okresu prajozdáního v rámci kraje, bude eskortovaný na místo určení přeán přímo t.j. bez dopravy do krajského eskortního střediska.

3/ Krajská eskortní střediska provádějí dle potřeby/mimo ... 1. esk.ř./okružní jízdou motorovými vozidly na součástech I.B., soudců, prokurátorů, národních výborech a jiných úřadů svého kraje, které dříve telefonicky oznámily osoby připravené k eskortě krajskému eskortnímu středisku/ústřednímu nebo sbornému eskortnímu středisku/a eskortuje je, na místo určení je-li to

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

- 2 -

v též kraji. Jinak je eskortuje do příslušného eskortního střediska.

Krajské eskortní středisko přebírá a eskortuje též osoby určené k eskortě do svého kraje z ústředního nebo sborného eskortního střediska.

4/ V kraji Praha vykonává působnost krajského eskortního střediska ústřední eskortní středisko.

V kraji Olomouc vykonává působnost krajského eskortního střediska sborné eskortní středisko.

§ 3.

Provádění eskort v rámci celostátní.

1/ Ústřední eskortní středisko v Praze má za úkol provádět eskorty v celostátní rámci.

2/ Sborné eskortní středisko v Olomouci má za úkol soustřeďovat eskortované ze všech moravských krajů/mimo kraje Jihlava/určené k eskortě do českých a slovenských krajů.

3/ Sborné eskortní středisko Ilava soustřeďuje eskortované určené k eskortě do českých a moravských krajů.

4/ Krajská eskortní střediska eskortují eskortované určené do jiných krajů a do ústředního střediska a sborných eskortních středisek. Na zpáteční cestě převezmou eskortované určené k eskortě do svého kraje. Ústřední eskortní středisko provádí eskorty z krajů Pražského, Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého, Libereckého, Brněnského, Pardubického, Jihlavského, Českobudějovického/dále jen české kraje/ do krajů moravských, Olomouckého, Ostravského, Gottwaldovského/dále jen moravské kraje/, do krajů slovenských dle potřeby, nejméně však jednou týdně. V eskortním středisku v Olomouci ponechá eskortované určené do moravských krajů a pokračuje v cestě do eskortního střediska v Ilavě, kde ponechá eskortované určené k eskortování do slovenských krajů. Při zpáteční cestě převezme eskortované určené k eskortování do moravských a českých krajů.

5/ Eskortní středisko v Ilavě hlásí do určeného dne ústřednímu eskortnímu středisku v Praze počet eskortovaných určených k eskortě pro eskortní středisko v Olomouci a v Praze.

Eskortní středisko v Olomouci hlásí do určeného dne ústřednímu eskortnímu středisku v Praze počet eskortovaných určených k eskortě pro eskortní středisko v Praze a Ilavě.

§ 4.

Provádění eskort eskortními středisky na Slovensku.

1/ Krajská eskortní střediska na Slovensku provádějí eskorty tak, že kraje Žilina, Prešov a Košice si provádějí eskorty mezi sebou, rovněž tak kraje Bratislava, Nitra a Banská Bystrica. Eskorty ze Žiliny, Prešova nebo Košic do Bratislavy, Nitry nebo Banské Bystrice a naopak se provádějí prostřednictvím eskortního střediska v Ilavě.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

28

- 3 -

-/ Krajská eskortní střediska na Slovensku eskortují všechny eskortované určené k eskortě do kraje českých a moravských do sborného eskortního střeliska v Ilavě.

Archiv bezpečnostních složek

Archiv bezpečnostních složek

Archiv bezpečnostních složek

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Příloha č. 3

~~Přísně tajné~~

Výtisk č.10

Návrh systemisace eskortních středisek.

Plánované počty:

Ústřední eskortní středisko Praha	54
Sběrné eskortní středisko Olomouc	13
Sběrné eskortní středisko Ilava	6
Krajské eskortní středisko Čas. Budějovice	8
Krajské eskortní středisko Plzeň	10
Krajské eskortní středisko Karl. Vary	9
Krajské eskortní středisko Ústí n/ Labem	10
Krajské eskortní středisko Liberec	10
Krajské eskortní středisko Hradec Králové	8
Krajské eskortní středisko Pardubice	7
Krajské eskortní středisko Jihlava	7
Krajské eskortní středisko Brno	18
Krajské eskortní středisko Uherské Hradiště	7
Krajské eskortní středisko Ostrava	17
Krajské eskortní středisko Bratislava	16
Krajské eskortní středisko Ružomberok	9
Krajské eskortní středisko Nitra	9
Krajské eskortní středisko Banské Bystrice	8
Krajské eskortní středisko Košice	10
Krajské eskortní středisko Prešov	9

.....
Celkem 250
.....

Návrh materiálního zajištění eskortních středisek.

Plánovaný počet

DNE 4.3.97

POOPIS

Milota

Motorová vozidla :

Velké autokary Skoda 706	2
Větší autobus	1
Ménší autobus	1
Nákladní auto	1
Komárkové vozy /antony/	20
Ambulance /dodávkové na 4 osoby/	20
Větší osobní automobily /pětisedadlové/	24
Ménší osobní automobily	2
Pancéřové skříně	20
Pokladny	3
Kancelářské stoly	50
Židle	150
Dřevěné skříně	30
Psací stroje	25
Stolky pod psací stroje	25
Počítací stroje malé	3
Stojací věšáky	25
Radiopřijímače	3
Stolní svítilny	50
Lůžka /včetně lůžkovin/	60
Svěrací kazajky	20
Svěrací pásy pro ženy	20
Pouta neb svěrací řetízky	500
Halinové obleky	400
Větší lékárníčky s desinfekcí	20
Kožichy krátké	50
Kožichy dlouhé	25
Flstěné boty	50 párů
Gumové rukavice	25 párů

Poznámka : Některé plánované speciální dopravní prostředky budou vyčleněny z HS - VB případně z HS - Stb.

~~Přísně tajné~~
Výtisk č. 10

Příloha č.5

Eskortní řád NB.

Všeobecná ustanovení.

§ 1.

1/ Eskortou se rozumí doprovod osob zatčených, uvězněných nebo odsouzených od součástí MNB, prokuratur, soudů, jakož i doprovod jiných osob, které jsou z rozhodnutí národních výborů nebo jiných úřadů a orgánů přepravovány na určená místa.

2/ Eskorty provádějí ozbrojení příslušníci NB ve stejnokroji podle potřeby též v občanském oděvu. Počet eskortujících se řídí podle nebezpečnosti a počtu eskortovaných, dle doby trvání eskorty, dle způsobu dopravy a je určen náčelníkem, který současně určí velitele eskorty.

Eskorty se provádějí zvláště upravenými motorovými vozidly a ve výjimečných případech vlaken, letadlem pošky a pod.

3/ Všechny druhy eskort s výjimkou eskort vojenských provádějí příslušníci NB prostřednictvím eskortních středisek.

Ve zvláštních případech provádí eskorty HS-Stb nebo KS-Stb.

4/ Členové eskorty podléhají všeobecným povinnostem strážní služby, kromě toho zvláštním povinnostem eskorty, které stanoví tento řád nebo rozkaz příslušného představeného.

§ 2.

1/ Přeprava vězňů z ústavů nápravných zařízení na pracoviště a zpět není eskortou a neprovádí ji eskortní střediska. Rovněž tak předvádění prováděné složkami součástí MNB není eskortou.

§ 3.

Provedení eskorty.

1/ Náčelník vysílající eskortu nebo jím pověřený příslušník vždy před nastoupením eskorty poučí velitele eskorty o chování při eskortě.

2/ Velitel eskorty poučí členy eskorty o jejich povinnostech a nařídí odejnout eskortovaným vše, čeho by mohli použít k útěku. Velitel eskorty obdrží seznam osob, které má eskortovat. V seznamu musí být zvláště označeny osoby nebezpečné, poluobviněné a pod. V seznamu je uvedeno jméno eskortovaného, osobní údaje, případně i délka trestu a označení o jakou osobu jde, zda o obviněného, odsouzeného a pod.

3/ Eskortované ženy musí být prohlédnuty příslušnicí NB nebo jinou hodnověrnou ženou.

4/ Při eskortě nesmí se nikomu dovolit přístup k eskortovanému rozmlouvání s ním, nebo jakékoli jiné dorozumívání. Eskortované

nesmějí orgánové provádějící eskortu ani na okamžik pustit s očí a musí je mít vždy v dosahu. Eskortující nesmí trpět, aby někdo eskortované cestou urážel, nebo se jim posmíval, nebo jim spílal.

5/ V případě kdy by se eskortovaný při eskortě chtěl k trestnému činu přiznat, vzdát se spoluzáchráně nebo pod., eskortující jej vyslechne, a při předání eskorty případ ohlásí náčelníku nebo vedoucímu úřadu, kam eskortované předává. Tento soupis o případu tvoří protokol. Dva přípisy přiveze orgán eskortu provádějící, jenž po návratu eskorty případ hlásí náčelníku, který jej na eskortu vysílá, a předá mu tři přípisy protokolu. Náčelník vysílající eskortu zašle jeden přípis protokolu tomu, kdo o provedení eskorty žádal, a druhý přípis založí u eskortního střediska.

6/ Má-li eskortovaný na cestě zapotřebí občerstvení, může se tak stát toliko za přítomnosti eskortujícího a to na odlehklém nefrakventovaném místě.

7/ Na pochodu rozdělí velitel eskorty účelně členy eskorty kolem eskortovaných, nechává je celou eskortu s eskortovanými před sebou.

8/ Při eskortě nebezpečných osob nabíjí eskortující zbraň v přítomnosti eskortovaných.

9/ Nastala-li by během eskorty nepředvídatelná neznámá a jestliže by měl eskortující obavu o další bezpečnou dopravu eskortovaných, požádá ji nejbližší soudce JLB nebo národní výbor nejbližší obce o přiměřenou podporu spolehlivých lidí, případně o zapůjčení dopravního prostředku. Soudci JLB nebo národní výbory jsou povinny opatřit žádání dopravní prostředky a pomoc. Vělohy s tím spojené hraje orgán, který provedení eskorty žádal.

10/ Po skončení eskorty má eskortující právo na přiměřený odpočinek. Náčelník eskortního střediska má poskytnout 8 hod. odpočinku trvala-li eskorta 6 hod., 24 hod. odpočinku při eskortě trvající 12 hod. a 48 hod. odpočinku při eskortě trvající 24 hod. Tato doba odpočinku může být podle potřeby náčelníkem eskortního střediska přiměřeně zkrácena.

§ 4.

Vyžádání provedení eskorty.

1/ Žádají-li o provedení eskorty soudci JLB, soudy, prokuratury, národní výbory, a jiné úřady, požádají o to telefonicky předem eskortní středisko svého kraje. Při tom musí uvést počet eskortovaných, pohlaví, místo kde se nacházejí, jakož i místo kam mají být dodáni a pokud možno i den a hodinu.

Kromě toho vypracují ve čtyřech vyhotoveních přípis pro eskortní středisko, ve kterém žádají o provedení eskorty. V přípisu se musí být jmeno a narození eskortovaného, případně délka trestu, označení o jakou osobu jde, a udání místa, dne a hodiny úředního jednání, název úřad nebo útvar, kde se eskortovaný nachází.

- 3 -

2/ Jde-li o vydání eskorty z místa mimo rámcové křivo, odpadá předběžná telefonická žádost a žádající orgán, nebo úřad zašle čtyřikrát vyhotovený přípis současti MIB nebo úřadu, kde se nachází osoba, o jejíž eskortu je žádáno.

3/ Jde-li o eskortu k úřednímu jednání, po jehož skončení se eskortovaný vrací do výchozího místa, je eskorta opět prováděna na původní přípis.

§ 5.

Povinnosti orgánu vypravujícího eskortu.

1/ Současti MIB, národní výbory a jiné úřady připraví veškeré průvodní listiny, t.j. přípis, kam má být eskortovaný dodán, lékařské nálezy a pod./nutně k provedení eskorty.

2/ Jedná-li se o vězně, který přechází z jednoho kmenového ústavu do druhého, vypracuje se trojno seznam činnosti a peněz, připraví tyto úřady ve zvláštním balíčku všechny osobní spisy vězně a evidenční karty.

3/ Velká zavazadla eskortovaného se nepřevážují s ním, nýbrž utvar eskortu vypravující zašle je přímo poštou nebo drahou na místo určení.

4/ Orgán vypravující eskortu jest povinen vypravit eskortovaného přiměřeným oděvem, který odpovídá ročnímu počasí a zaopatrěného stravou trvá-li eskorta déle šesti hodin.

5/ Na každého eskortovaného musí býti vypracován trojno seznam, na kterém je uvedeno jméno a příjmení, datum narození, vyznačení spoluobviněných nebo spoluodsouzených a nebezpečnosti.

Jde-li o eskortu více eskortovaných do stejného místa a k jedné současti MIB, témuž soudu, prokuratuře nebo jinému úřadu lze vypracovat seznam hromadný.

6/ U osoby eskortované od současti státní bezpečnosti je nutno opatřit tavnými brýlemi, bylo-li toto v přípise žádáno.

§ 6.

Povinnosti orgánu převíjajícího eskortu.

1/ Převíjající orgán převezme osoby určené k eskortě podle seznamu osob, dále převezme osobní spisy, činnosti, peníze a evidenční karty podle seznamu, zjistí totožnost eskortovaných a provede osobní prohlídku osobám, které jsou označeny jako nebezpečné, přiloží svěřací listiny nebo pouta.

2/ Orgán eskortu převíjající má právo eskortu odřici není-li řádně vypravena. V případě, že převíjající orgán odmítne provedení eskorty, hlásí to ihned svému představenému. Trvá-li představený na provedení eskorty, vyžádá si převíjající orgán písemný rozkaz.

3/ Převíjající orgán se přesvědčí, zda jest eskortovaný opatřen oděvem přiměřeným roční době a zda jest opatřen stravou předpokládá-li se, že eskorta potrvá déle šesti hodin.

- 4 -

4/ Při příjezdu na místo určení vyhledá velitel eskorty náčelníka, případně vedoucího útvaru, kterému má být eskorta přidána a dá si potvrdit řádně přídání eskortovaného s jejími věci.

5/ Věznové eskortování k úřednímu jednání se přidávají do příslušného útvaru nápravných zařízení. Náčelník útvaru nápravných zařízení zajistí ubytování, stravování a předvedení. Po skončení úředního jednání varozní náčelník nápravných zařízení eskortní středisko, aby mohl být vězeň eskortován zpět.

§ 7.

Střelení během eskorty.

1/ Provádí-li se eskorta motorovým vozidlem, poučí velitel eskorty eskortovaného, jak se máji během eskorty chováti, zejména jin nářadí, že musí sedět v dopravním prostředku s rukama na klíně.

§ 8.

Vycházení s eskortovanými.

1/ Ke vozu eskortovaným se musí eskortující orgán chovat s ušně. Nesmí eskortovanému spílet, tlačit je nebo činit jiné příkoří. Chováním eskortujícího nesmí být v žádném směru ponižena lidská důstojnost eskortovaného.

2/ Eskortovaným se zástupně říká.

§ 9.

Oslovování se před eskortovanými.

1/ Eskortující se nesmí před eskortovanými oslovovati jinými. Oslovují se pouze hodnostní.

§ 10.

Přiložení pout nebo svěracích řetízků.

1/ Přiložení svěracích řetízka nebo pout jest opatření proti zprotívení se nebo útoku eskortovaného. Používá se jich při eskortování osob, u nichž toho vyžaduje osobní bezpečnost eskortujících a nebo, nelze-li jiným vhodným způsobem zajistit bezpečné provedení eskorty.

2/ Menoňům, neduživým, nedospělým, mladistvým, mrzákům, ženám a starcům se přikládají svěrací řetízky neb pouta ve zcela vyjimečných případech.

3/ Eskortující orgán přiloží eskortovanému během eskorty svěrací řetízky nebo pouta, vyjádří-li se nebezpečí útoku nebo útoku na eskortujícího.

4/ Svěrací řetízky nebo pouta se po dobu celé eskorty nesnímají.

- 5 -

§ 11.

Použití zbraně.

1/ V případě útoku eskortovaného nebo v jiných případech smí eskortující orgán použít zbraně podle platného zákona o použití zbraně příslušníky M.B. o použití zbraně musí eskortující, který zbraně použil, učinit ihned písemné hlášení náčelníku, který esko- tu vyslal, a ministerstvu národní bezpečnosti.

2/ V případě zranění eskortovaného musí býti tomuto poskytnuta první lékařská pomoc. Při těžším zranění, není-li eskortovaný dal- ší eskorty ochopen, předá se do nejbližší nemocnice součásti M.B. nebo do ústavu národního zdraví, kde se zajistí jeho střežení příslušným OO-VB.

3/ V případě umrcení eskortovaného vyrozumí velitel eskorty náčelníka příslušného OO-VB, který provede další řízení.

4/ V případě napadení nebo přepadení vozidla, které převáží esko- tovaného, řídí velitel eskorty celé likvidování případu. Dle chara- kteru případu nebo napadení určuje velitel eskorty, jak oh zbra- ní eskorty použije, případně, jak se přivolá pomoc. Po likvidování případu nebo napadení vyrozumí nejbližšího náčelníka součásti M.B. a učiní hlášení event. představenému a M.B.

§ 12.

Útěk eskortovaného.

1/ Uprchne-li eskortovaný, musí býti okamžitě vyrozuměna nej- bližší součást M.B., která učíní veškerá opatření k dopadení.

2/ Eskortující, kterému eskortovaný utekl, musí útěk ihned ohlá- sítí náčelníku eskortního střediska, který ho na eskortu vyslal. Náčelník vyrozumí vedatele eskorty o útěku a opis hlášení zašle M.B.

§ 13.

Vzdání pocty.

1/ Eskorty nevzdávají poctu.

- 6 -

Zvláštní ustanovení.

§ 14.

Eskorta nemocných.

1/ Při eskortování osob, které potřebují léčebné péče, t. j. osob nemocných, choromyslných a pod. musí být přibrán způsobilý ošetřující personál. Tento personál opatří útvar nebo úřad, který eskortu vypravuje, rovněž tak opatří vhodný dopravní prostředek

2/ - nemocně-li eskortovaný na cestě, budiž mu poskytnuta první lékařská pomoc, případně budiž předán do nejbližšího útvaru nápravných zařízení. Poskytnutí lékařské pomoci si vyžádá eskortující prostřednictvím současti MIB nebo národních výborů. Můs-li být eskortovaný umístěn v nemocnici, budiž o jeho střežení požádána nejbližší součást MIB, která je povinna ostrahu poskytnouti. Zpráva musí být podána okamžitě náčelníku, který eskortu vyslal a náčelníku nejbližšího eskortního střediska. Vysílající náčelník vyrozumí útvar nebo úřad, na jehož příkaz se eskorta konala.

Eskortující se vrátí do svého eskortního střediska.

Jakmile bude eskortovaný schopen převozu, bude převezzen nejbližším eskortním střediskem na ošetrovnu neb do nemocnice současti MIB nebo dokončí eskortu. O provedení bude opět vyrozuměn útvar nebo úřad, který eskortu vyžadoval.

3/ Je-li eskortován nemocný stížený infekční chorobou, vyžádá si eskortní středisko u útvaru národního zdraví zvláštní, k tomu účelu vybavené vozidlo.

4/ Jde-li o hromadnou eskortu, postupuje se s nemocným, jak uvedeno v odstavci 3, § 14. Ostatní eskortovaní dopraví se na místo určení. Případ onemocnění musí velitel eskorty hlásit neprodleně při předání eskortovaných náčelníku útvaru nápravných zařízení nebo předu stovi úřadu, kterému se eskortování předávají. Při vyskytnutí infekční choroby nesní říkdo z eskortujících a eskortovaných jisti, dokud nebylo učiněno preventivní opatření, a eskortování musí být podle rozhodnutí lékaře čáni do karantény.

5/ Zjistí-li eskortující, že eskortovaný má vni, musí být tento předem odvážen. Rovněž při výskytu murek/filcek/, klisat a pod je třeba neprodleně provést odhryzovací opatření. Osoba určená k eskortě, která je zavřena neb jinak zahryzена, nebude převzata k eskortování.

§ 15.

Eskorta cizinců.

1/ Eskortuje-li se cizinec do NDR, Polska, Rumunska, Maďarska, Bulharska, Rakouska, Itálie, SSSR, Číny a Koreje, musí být provedení eskorty předem dohodnuto současti MIB nebo úřadem, který eskortu vyžaduje, a to prostřednictvím sekretariátu MIB s orgány toho státu, kam má být eskortovaný předán.

- 7 -

Kromě všech průvodních listin, které provází každého eskortovaného, musí být v těchto případech připojeno ještě rozhodnutí národního výboru, jinž se nepovoluje delší pobyt, výrok soudního rozsudku o vyhoštění a vývozní povolení na svršky.

Jde-li o eskortu posílenou Stb, nepřikládá se vyhošťovací výrok soudu ani rozhodnutí národního výboru o zákazu pobytu, ale stačí rozhodnutí M.B. o odevzdání osoby cizím bezpečnostním úřadům.

2/ Při vyhoštění do Maďarska, Rumunska, Bulharska a Albanie, předává se eskorta v železniční stanici Sturovo a při vyhoštění do SSR, Koreje a Číny ve stanici Čierna při Čepe. Ve zvláštních případech na místě dle určení sekretariátu M.B. by byla eskorta převzata cizími bezpečnostními orgány, musí být určen den, a hodina předání. Bez předchozího ujednání prostřednictvím sekretariátu M.B. nebude eskorta převzata a bude vrácena zpět.

3/ Eskorty cizích státních příslušníků do kapitalistických států nelze provádět v případech, kdy vyhoštěný a k eskortě navržený cizinec nemá platný cestovní pas a výjezdní vízum vydané ministerstvem zahraničních věcí. Cizinci bez těchto dokladů nemohou být do eskorty převzati.

4/ Eskortu cizince koná se ve většině případů jako eskorta příná nebo nutná a provádí ji eskortní středisko, v jehož obvodu je zadávající součást M.B. nebo úřad.

5/ Eskortu cizince z pohraničního okresu do NDR, Polska, Maďarska a Rakouska, tedy do cizího státního území s okrajem sousedicím, provede příslušná součást M.B. ve své kompetenci, jedná-li se o malý pohraniční styk. Jde-li o předání eskorty do zahraničního vzdálenějšího okresu, musí to být provedeno eskortním střediskem prostřednictvím sekretariátu M.B.

§ 16.

Eskortu neospělých, nladistvých, matek s dětmi a těhotných žen.

1/ Eskortu neospělých, nladistvých, matek s dětmi a těhotných žen provádí se v civilním oděvu. Eskortování jsou rovněž oblečení v civilním oděvu.

2/ Eskortování matek se ponechají děti pouze, jde-li o kojence. Vyspělejší děti, nemohou-li být svěřeny osobě, která je podle zákona povinna se o ně starat, odevzdá eskortu vyžadující orgán příslušnému národnímu výboru.

3/ Eskorty těhotných žen se provádějí pouze na písemný souhlas úředního lékaře. Předpokládá se vyšší stav těhotenství. Souhlas úředního lékaře musí být připojen k přípisu, kterým jest o provedení eskorty žádáno.

4/ Eskortu ženy, která je ve vyšším stupni těhotenství, provádí se osobním autem. V žádném případě nebude prováděna železniční nebo jiným podobným dopravním prostředkem.

- 3 -

§ 17.

Eskorty osob zvláště nebezpečných.

- 1/ Eskorty osob označených jako zvláště nebezpečné provádějí se se zvýšenou pozorností. Musí být eskortovány odděleně od ostatních eskortovaných, případně zcela samostatně. O způsobu rozhodne náčelník eskorty vysílající, eventuelně po dohodě se soudci MIB, soudy, prokuratury, národního výboru, nebo jiného úřadu, který o eskortu žádá.
- 2/ Osoby označené jako zvláště nebezpečné se eskortují vždy s přiložením svářacích řetízku nebo pout.
- 3/ Osoby označené jako zvláště nebezpečné nesmějí být eskortovány jedním eskortujícím. Eskorta takových osob hudiž prováděna vždy v uzavřeném automobilu.
- 4/ Eskorta osob zvláště nebezpečných je prováděna v občanském oděvu.
- 5/ Eskorty osob označených jako zvláště nebezpečné jsou zabezpečovány doprovodním autem. Ostrahu v doprovodním automobilu tvoří mimo řidiče nejméně dva příslušníci eskortního střediska, vyzbrojení samopaly, případně ještě ručními granáty. Také tato ostraha je v občanském oděvu.

§ 18.

Eskorty přímé a nutné.

- 1/ Eskortami přímými nazýváme ty, které musí být provedeny z místa výchozího až na místo určení. Takové eskorty nesmí se nikde předávat. Jsou to většinou eskorty na dožádání od součástí MIB. Tyto eskorty se ve většině případů provádějí osobním autem nebo osobní ambulancí.
- 2/ Eskorty nutné jsou ty, které musí být provedeny ihned, kde hrozí nebezpečí z prodlení a není možno takovou eskortu prováděti až při normálním sběru eskortovaných při okruhu. Maléhavost eskorty označuje vyžadující eskorty.
- 3/ Eskorta přímá nebo nutná hudiž provedena po dohodě mezi krajským a ústředním eskortním střediskem.
- 4/ Veškeré eskorty prováděné příslušníky PS musí býti prováděny jako eskorty přímé.

§ 19.

Eskorty prováděné vlaken.

- 1/ Eskorta vlaken provádí se jen ve výjimečných případech, rovněž tak eskorta letadlem nebo ve zcela výjimečných případech krytým nákladním autem.
- 2/ V případě provedení eskorty vlaken zajistí náčelník, který eskortu vypравuje, dvacet čtyři hodiny před konáním eskorty zvláštní oddíl/kupé/ u přednosti železniční stanice, odkud eskorta má býti vykonána. Ve výjimečných případech může tak učiniti těsně před nástupem eskorty.

3/ Při eskortě vlakem opatří jiný k tomu určený příslušník s nebo příslušník, konající službu na nádraží nástupní stanice železniční, jízdenku. Elze-li tímto způsobem jízdenky opatřit zakoupí si eskortující tyto přímo ve vlaku. Opatřování si jízdenky u pokladny jest eskortujícímu bezpodmínečně zakázáno.

4/ Jízdenky musí býti zakoupeny z výchozí stanice až na místo určení, jak pro eskortujícího tak pro eskortovaného. Při výměně eskortujícího předá vystřídání příslušník svému nástupci průvodní listiny, cennosti, jízdenky a při eskortách, které jsou prováděny z příkazu soudu, prokuratury nebo úřadu též originál účtu svých výloh se zbytkem zálohy. Koncept účtu si nechá potvrdit.

Při eskortách prováděných z příkazu součástí IFB nechá si předávající potvrdit předání eskortovaného a železničních jízdenek na svém cestovním rozkaze.

Při ukončení eskorty vrací se veškeré originály účtů se zbytkem zálohy a potvrzené průvodní listiny k výchozímu eskortnímu středisku, které provede konečné vyúčtování tomu úřadu, který o provedení eskorty žádal. Rovněž tak železniční jízdenky musí se vrátit výchozímu eskortnímu středisku, které je přiloží k účtům.

V případě že eskortující nemá jízdenku, prokáže se na nástupišti železničnímu zaměstnanci cestovním rozkazem, aby byl vpustěn do nádraží.

5/ Vystřídání eskorty se děje zásadně ve vlaku. Mstačí-li k tomu doba, po kterou se zdrží vlak ve stanici, je dovoleno, aby vystřídání se stalo za jízdy do nejbližší železniční stanice.

6/ Doprava eskortovaných na nádraží a z nádraží se provádí výhradně služebními nebo nájemními motorovými vozidly. Používání elektrické pouliční dráhy, městských autobusů a trolejbusů se zakazuje.

7/ O výměnu eskortujících orgánů, kteří provádějí eskortu vlakem, požádá výchozí eskortní středisko přebírající eskortní středisko nejméně 24 hod. předem.

8/ Nástup eskorty do vlaku se provádí tím způsobem, že nejdříve nastupuje jeden eskortující, pak eskortovaný a na konec zbytek eskortujících. Je-li jenom jeden eskortující, zařídí, aby před eskortovaným nastoupil nejdříve do vlaku železniční zaměstnanec a tektó mu zajistil bezpečný nástup.

Železniční zaměstnanci jsou povinni poskytnouti žádajícímu pomoc.

9/ Eskortující ve vlaku se umístí tak, aby seděl naproti eskortovanému. Zvláště musí eskortující věnovati pozornost při konání tělesné potřeby eskortovaných. Za žádnou cenu nesmí připustit, aby eskortovaní byli byt i na okamžik postřeheni.

10/ Musí-li eskorta čekati delší dobu na odjezd vlaku, vyžádá si velitel eskorty se přednosty stanice nebo jiného železničního zaměstnance zvláštní místnost. S eskortovaným nesmí eskortující prodlévati v návazních čekárnách.

§ 20.

Hronadné eskorty nákladních automobilů.

1/ Při hronadné eskortě nákladních automobilů zajistí si eskortující místa v rozích, zády ke kabině řidiče a eskortování odí uprostřed, těsně za sebou/jeden druhému v klíně/.

§ 21.

Pěší eskorty.

Pěší eskorty provádí se jen ve zcela ojedinělých případech a na krátké vzdálenosti.

§ 22.

Výzbroj a výstroj eskorty.

1/ Výstroj eskorty řídí se dle roční doby. Výzbrojí eskorty je pistole, samopal, puška, ruční granát, raketová pistole, kulomet. Dále patří k vybavení eskorty svářečské přístroje nebo pouta, svěrací kazajky, poutací pásy pro ženy, lékařničky a motorová vozidla.

Výzbroj, výstroj a vybavení eskorty určuje náčelník, který eskortu vysílá.

§ 23.

Nepojízdnost eskortního vozu.

1/ Nastane-li během eskorty na dopravním prostědku porucha, kterou nemůže řidič odstranit, musí velitel eskorty dle povahy nepojízdnosti rozhodnout, jak dále pokračovati v eskortě.

2/ V případě havarie vyrozumí velitel eskorty nejbližší součást M.B., která provede vyšetření případu a vypracuje trestní oznámení. Opis oznámení zasle eskortnímu středisku, které eskortu vyslalo a M.B.

3/ V případě musí být ihned vyrozuměn náčelník, který eskortu vyslal.

§ 24.

Desinfekce používaných vozidel.

1/ Ve všech vozidlech, určených k eskortní přepravě musí být 5-10% roztok chlorsantolu nebo chloranidu, stětka nebo ruční stříkačka k provádění desinfekce vozidla.

§ 25.

Náhrady výdajů a zálohy.

1/ Soudy, prokuratury a úřady proplacují výlohy spojené s eskortou po předložení účtů upravených součástí M.B. Zálohy k provedení eskorty poskytují eskortní střediska.

2/ Národní výbory nemrůplacují výlohy spojené s eskortou, poněvadž doprovod eskortovaných náleží k normální povinnosti součástí M.B., které výlohu hradí.

3/ Při eskortě nemocných dle § 14, odst. 1 a 3 eskortního řádu hradí výlohy spojené s eskortou orgán vyžadující eskortu.

4/ Po dobu eskorty náleží eskortujícímu orgánu náhrady výdajů podle příslušných předpisů.

~~Právní tajemství~~
Výtisk č.10

Příloha č. 6

Ř Á D N Á P R A V N Ý C H Z A Ř Í Z E N Í

H l a v a p r v á.
O B E C N Á U S T A N O V E N Í.

Čl. 1.

Účel výkonu trestu.

1/ Účelem výkonu trestu odnětí svobody (dále jen "trest") je zabránit odsouzenému v dalším páčání trestných činů, přesvědčit ho o společenské nebezpečnosti činu a že trest mu byl uložen právem a vychovat ho k tomu, aby po propuštění na svobodu dodržel pravidla socialistického soužití a začlenil se do společnosti pracujících při výstavbě socialismu.

2/ Prostředky k dosažení tohoto účelu jsou: kolektivní a produktivní práce, politicko-výchovný vliv, soustava odměn a ústavní režim.

3/ Výkonem trestu nesmí být způsobovány tělesné útrapy a ponižována lidská důstojnost.

Čl.2.

Nápravná zařízení.

1/ Nápravná zařízení jsou:

- a) uzavřené ústavy nápravných zařízení,
- b) ústavy nápravných zařízení,
- c) uzavřené pracovní útvary nápravných zařízení,
- d) pracovní útvary nápravných zařízení,
- e) přechodné pracovní útvary nápravných zařízení,
- f) přechodná nápravná zařízení.

2/ Nápravná zařízení zřizuje a zrušuje ministerstvo národní bezpečnosti, o tom vyrozumí generálního prokurátora.

3/ Řízení nápravných zařízení a dohled na ně provádí ministerstvo národní bezpečnosti a správa nápravných zařízení.

- 2 -

Čl.3

Organisace výkonu trestu.

1/ Ministr národní bezpečnosti stanoví v dohodě s generálním prokurátorem zásady, podle nichž se rozmisťují odsouzení do nápravných zařízení a to zejména se zřetelem ke společenské nebezpečnosti, povaze trestného činu, délce trestu, zdravotnímu stavu, předcházejícímu povolání, věku a k osobním vlastnostem.

2/ V kterých nápravných zařízeních se vykonává trest stanoví zvláštní předpis. Týž předpis stanoví, kdy možno z pracovních nebo jiných naléhavých důvodů trest zcela nebo zčásti vykonat též v ústavech, v nichž se vykonává vězňácká služba.

3/ V pracovních útvarech se vykonává trest jen na odsouzených práce schopných.

Čl.4.

Dohled na výkon trestu.

1/ Na výkon trestu v nápravných zařízeních dohlíží prokurátor, v jehož obvodu se trest vykonává.

2/ Upozorní-li prokurátor náčelníka nápravného zařízení na zjištěné závady, náčelník závady odstraní; nemůže-li tak učinit nebo má-li pochybnosti o správnosti upozornění, vyžádá rozhodnutí ministerstva národní bezpečnosti - správy nápravných zařízení.

Čl.5.

Výkon služby v nápravných zařízeních.

1/ Příslušníci národní bezpečnosti jsou při výkonu služby v nápravných zařízeních povinni řídit se ustanoveními tohoto řádu, zvláště odsouzené bezpečně střežit a usilovat o jejich převýchovu.

2/ Ve styku s odsouzenými se příslušníci chovají vážně, odměřeně, klidně a na jejich pozdravy odpovídají.

3/ Odsouzeným se vyká.

4/ Příslušníci národní bezpečnosti nesmějí s odsouzenými navazovat styk, který by odporoval účelu trestu, zejména

- 3 -

přijímat úsluhy, nebo poskytovat nedovolené výhody a úlevy.

H l a v a d r u h á .

V ý k o n t r e s t u .

Č l . 6 .

P ř i j e t í d o n á p r a v n ě h o z a ř í z e n í .

1/ K výkonu trestu nesmí být odsouzený přijat bez písemného příkazu prokurátora. K tomuto příkazu připojí prokurátor stejnopis " Příkazu, aby trest byl vykonán", stejnopis odsuzujícího rozsudku a u trestu převyšujícího čtyři měsíce také výpis z rejstříku trestů a stručný popis osobních, majetkových a rodinných poměrů odsouzeného.

2/ O výkon trestu uloženého národním výborem požádá národní výbor příslušného náčelníka nápravného zařízení. Národní výbor přiloží k dožádání ve dvou stejnopisech "Příkaz, aby trest byl vykonán" a stejnopis odsuzujícího nálezu.

3/ Náčelník nápravného zařízení potvrdí nastoupení trestu na jedno vyhotovení "Příkazu, aby trest byl vykonán" a vrátí jej prokurátoru nebo národnímu výboru.

Č l . 7 .

1/ Po zjištění totožnosti se provede zevrubná prohlídka obleku a těla, kterou vykoná osoba téhož pohlaví. Věci, nalezené při prohlídce a věci, které byly s odsouzeným dodány, se převezmou do úschovy. Věci vzaté do úschovy, jakož i věci odsouzenému ponechané, se vyznačí v přijímacím listě. Peníze a cenné věci se uloží v pokladně, ostatní věci ve skladišti. Osobní a vojenské evidenční doklady se odsouzenému odejmou.

2/ O odsouzeném se sepíše přijímací list, který odsouzený podepíše, aby potvrdil jeho správnost. Odsouzený s trestem nad čtyři měsíce vyplní dotazník; k němu připojí svůj životopis a vyličení trestného činu.

* * *

3/ Je-li toho třeba, provedou se u odsouzeného nezbytná zdravotní opatření. Jsou-li důvody, je odsouzený ostříhán.

4/ Odsouzeného prohlédne lékař a zároveň zjistí jeho pracovní způsobilost.

5/ Odsouzenému se sejme otisk palce (zpravidla pravé ruky), pokud nebyla založena daktyloskopická karta.

6/ Odsouzeného nutno vyfotografovat, byl-li mu uložen trest převyšující jeden rok.

Čl. 8

Osobní spis.

1/ O každém odsouzeném je nutno vést osobní spis. Osobní spis obsahuje doklady k výkonu trestu na odsouzeném, zejména příkaz k přijetí do trestu (dožádání o přijetí), přijímací list, dotazník, posudky, výsledek lékařské prohlídky, otisk palce a pod.

2/ Předcházel-li výkonu trestu vazba pokračuje se v osobním spise, založeném při přijetí do vazby.

3/ Osobní spis musí podávat zevrubný obraz o odsouzeném a o stupni jeho převýchovy.

4/ Při přemístění odsouzeného do jiného nápravného zařízení musí být současně zaslán osobní spis. U odsouzených s trestem nad čtyři měsíce se též zasílá současně evidenční štítek.

Čl. 9.

Umístění.

1/ Až do rozhodnutí o zařazení, případně určení zaměstnání, má být odsouzený zpravidla umístěn odděleně.

2/ Osobním rozhovorem s odsouzeným si referent výchovy doplní názor o jeho osobě; záznam o poznatcích se založí do osobního spisu.

3/ Ženy musí být vždy umístěny odděleně od mužů.

4/ Při rozhodování o umístění odsouzených v téže místnosti se přihlédne k povaze trestného činu, třídnímu původu, k nebezpečí útěku, k druhu určeného zaměstnání, k hodnosti příslušníka ozbrojených sil, pokud jim nebyla odňata hodnost a pod. Osoba s nakažlivou chorobou musí být vždy umístěna

- 5 -

odděleně od ostatních, kteří takovou chorobou netrpí.

Čl. 10.

1/ Místnosti, v nichž se odsouzený zdržuje, musí být řádně zabezpečeny proti možnosti útěku a účelně upraveny. Je třeba, aby odpovídaly zdravotnickým požadavkům, zejména byly větratelné, mohly být vytápěny a nesmí být trvale přehřívány.

2/ Odsouzený má přikázáno do užívání lože.

Čl. 11.

Ošacení.

1/ Odsouzený nosí ústavní oděv, obuv a prádlo a užívá ústavní ložní prádlo. Odchylky, pokud jde o obuv a prádlo (na př. orthopedická obuv) a doplňky ústavního obleku, (na př. svetr a šála v zimě), mohou být povoleny náčelníkem nápravného zařízení ze zdravotních důvodů.

2/ Osobní prádlo se vyměňuje zpravidla za týden, ložní prádlo zpravidla měsíčně. Prádlo a ložniny se vydávají vyprané a v dobrém stavu. Oblek a prádlo musí odsouzený udržovat v čistotě a pečovat, aby jejich užitelnost byla co největší. Drobné opravy provádí odsouzený sám, větší provádí příslušná opravna.

3/ Odsouzený nosí na obleku předepsané označení.

Čl. 12.

Strava.

1/ Odsouzený dostává pravidelně stravu připravenou ze stanovených dávek; její druh a množství stanoví zvláštní předpis.

2/ Stravu je třeba dobře připravovat a řádně rozdělovat.

3/ Odsouzený musí být zásoben pitnou vodou, je-li umístěn v uzavřené místnosti.

“ S “

Čl. 13.

Věci denní potřeby.

1/ Odsouzený smí mít u sebe kromě předmětů nutné denní potřeby věci, povolené podle ustanovení domácího řádu, nebo které mu byly zvláště povoleny.

2/ Odsouzený smí kouřit, pokud je to povoleno a to jen v určené době a na stanovených místech. Kuřivo nakupuje odsouzený z vlastních prostředků.

3/ Odsouzený si může nakupovat věci denní potřeby za kapesné nebo za část úložného, jejíž výši stanoví zvláštní předpis.

4/ Požívání alkoholických nápojů není odsouzenému dovoleno; pokud jde o obyčejné pivo, mohou být výjimky povoleny podle povahy práce nebo zdravotního stavu.

Čl. 14.

Potravinové zásilky.

1/ Odsouzenému není zpravidla dovoleno přijímat potravinové zásilky; jen za nadprůměrný pracovní výkon nebo za vzorné chování, nebo při vážné a trvalé chorobě, může náčelník nápravného zařízení povolit odsouzenému přijmout potravinovou zásilku. Podrobnosti stanoví zvláštní předpis.

2/ Nepovolené zásilky se odmítnou.

3/ Obsah zásilky musí být před vydáním odsouzenému prozkoumán.

Čl. 15.

Procházky.

1/ Procházky se konají zpravidla denně, je-li příznivé počasí. Délka procházkové doby činí nejméně 1/2 hodiny a o dnech pracovního klidu nejméně jednu hodinu.

2/ Místo, dobu trvání a způsob procházky stanoví náčelník nápravného zařízení v denním pořádku.

3/ I odsouzeným zaměstnaným v ústavním provozu musí být umožněna procházka.

4/ Ve dny, kdy koná odsouzený práci na volném prostranství, procházky se nezúčastňuje.

- 7 -

5/ V pracovních útvarech (čl.2, odst. 1, písm. c-f), může být dovolen volný pohyb odsouzených na určeném místě a ve stanovené době.

6/ Odsouzený, na němž se vykonává kázeňský trest zotřené samovazby, koná procházku každý třetí den.

Čl. 16.

Dopisy a podání.

1/ Odsouzený smí odesílat a přijímat dopisy ve lhůtách stanovených domácím řádem, z nichž čtyřměsíční je nejdelší.

2/ Mimořádné dopisy může v ojedinělých případech povolit náčelník nápravného zařízení; tyto se do počtu pravidelných dopisů nezapočítávají.

3/ Dopisy se censurují a ty, které nebude povoleno odeslat nebo doručit, se připojí k osobnímu spisu jsou-li závadné, nebo se založí do osobních věcí odsouzeného. Odsouzený se zpravidla vyrozumí o tom, že dopis byl zadržěn.

4/ Důležitá rodinná sdělení a podání u nichž se zjistí, že mají povahu úředního styku se soudy, prokurátory nebo jinými tuzemskými veřejnými orgány a jejich sdělení odsouzeným se doručí nebo odešlou neprodleně.

Čl. 17.

Návštěvy.

1/ Odsouzený smí přijímat návštěvy ve lhůtách od čtrnácti dnů do osmi měsíců. Podrobnosti stanoví domácí řád.

2/ Náčelník nápravného zařízení může v odůvodněných případech povolit mimořádné návštěvy, které se do pravidelného počtu návštěv nezapočítávají.

3/ Návštěvy se konají na určeném místě. Při návštěvě musí být přítomen příslušník NB, který dohlíží, aby návštěvy nebylo zneužito, jinak návštěvu přeruší a vyžádá si další pokyny. Odsouzený může rozmlouvat s návštěvníkem, pokud nebyl povolen tlumočník, jen v řeči srozumitelné příslušníku NB a jen o věcech, o kterých to tento příslušník připustí.

- 8 -

Čl. 18

Udržování čistoty.

1/ Odsouzený je povinen zachovávat tělesnou čistotu a udržovat v pořádku místnosti a prostory nápravného zařízení. Odsouzený dostane potřeby k udržování čistoty těla, obleku a obuvi; může však užívat vlastní.

2/ Odsouzený je povinen denně se mýt, čistit si chrup a pokud možno alespoň jednou za tři týdny se koupat; je-li toho třeba vzhledem k znečištění při práci nebo ze zdravotních důvodů, myje a koupá se častěji.

3/ Odsouzený je holen zpravidla jednou týdně; vlasy se mu stříhají jednou za měsíc. Odsouzené ženě, pokud nenosí dlouhé vlasy, se vlasy přistřihují jednou za tři měsíce.

4/ Místnosti, v nichž jsou odsouzení ubytováni, myjí se jednou týdně; ošetřovny, kuchyně a pod. se myjí každý den.

5/ Důkladný úklid v nápravném zařízení se provádí podle nařízení náčelníka tohoto zařízení.

Čl. 19.

Zdravotní péče.

1/ Odsouzenému se poskytuje zdravotní péče k udržení zdraví a pracovní schopnosti. Odsouzený je povinen podrobit se pravidelným lékařským prohlídkám, které se provádí alespoň jednou za rok. Při nich lékař zjišťuje zdravotní stav odsouzeného a prohlédne také jeho chrup.

2/ Odsouzenému, který onemocněl, nebo utrpěl úraz, se poskytne potřebné léčení a ošetření; lékař zároveň posoudí, zda a pokud je odsouzený způsobilý k práci.

3/ Onemocní-li odsouzený, nebo utrpí-li úraz, je povinen to hlásit příslušníku NB, který koná službu. Chorobu nesmí odsouzený předstírat, zveličovat, ani utajovat.

4/ Odmítá-li odsouzený stravu, je po uplynutí přiměřené doby uměle živěn.

5/ Zvláštní předpis stanoví, kdy může být odsouzený přemístěn k léčení do ústavů národního zdraví.

- 9 -

Čl. 20.

Chování odsouzeného.

1/ Odsouzený je povinen se seznámit a podříditi ustanovením, která jsou uvedena v domácím řádu. Dopustí-li se trestného činu, bude potrestán podle trestních zákonů.

Poznámka: vzpoura nebo útěk a pokus o ně, jakož i pobuřování proti republice anebo šíření poplašné zprávy jsou soudně trestné činy.

2/ Doví-li se odsouzený, že jiný odsouzený chystá nebo spáchal trestný čin, je povinen oznámit to neprodleně příslušníku NB.

3/ Odsouzený se musí chovat slušně a ukázněně k příslušníkům NB a k jiným úředním osobám a vykonávat jejich služební příkazy bez váhání a odmluvy. Má-li proti příkazu důvodné námitky, smí je po vykonání příkazu přednésti náčelníku nápravného zařízení, když před tím požádal o předvedení.

4/ Odsouzený zdraví příslušníky NB a jiné úřední osoby podle okolností smeknutím pokrývky hlavy, otočením hlavy nebo postavením se do pozoru. Žena zdraví úklonem hlavy, nebo postavením se do pozoru. Při pozdravu se odsouzený dívá do očí tomu, koho zdraví.

5/ Zdravení příslušníků NB a jiných úředních osob odsouzenými odpadá při stálém denním styku nebo procházkách, anebo jsou-li odsouzení ve skupinách nebo převážení.

6/ Vstoupí-li příslušník NB nebo jiná úřední osoba do dílny nebo na jiné pracoviště, pokračují odsouzení v zaměstnání, pokud dozírající příslušník NB nenařídí jinak.

7/ Při otevírání cely se odsouzení postaví v pozoru do řady vedle sebe. Vstoupivšímu příslušníku NB hlásí pak odsouzený odpovědný za pořádek stav odsouzených, po případě jiné důležité okolnosti.

8/ Odsouzený oslovuje příslušníky NB jen v nutných případech; oslovení počíná slovem " pane " nebo "paní ", k němuž připojí služební hodnost. Při rozmluvě stojí odsouzený v pozoru.

- 10 -

Čl. 21.

1/ Odsouzený je povinen se chovat slušně a ukázněně i vůči ostatním osobám, s nimiž přijde na pracovišti do styku. Soukromý styk odsouzeného s takovými osobami je přísně zakázán,

2/ Příkazy členů závodní stráže a pokyny mistrů a vedoucích, týkající se způsobu práce jsou pro odsouzeného závazné, pokud neodporují rozkazům příslušníka NB.

Čl. 22.

1/ Odsouzení se chovají k sobě navzájem slušně. Dorozumívání odsouzených mezi celami, z oken, při procházkách, shromážděních a pod. je zakázáno. Rovněž je zakázáno, aby si odsouzení bez povolení mezi sebou cokoliv prodávali, vyměňovali, půjčovali, darovali a pod.

2/ Cizí věci nebo peníze, které odsouzený nalezne, je ihned povinen odevzdati příslušníku NB.

3/ Odsouzený, jemuž bylo druhým odsouzeným ublíženo, může si - vyjímaje nutnou sebeobranu - sjednat zadostiučinění toliko stížností náčelníku nápravného zařízení.

4/ Na cele si odsouzení nesmějí vyměňovat určené místo.

5/ Odsouzení mohou spolu na cele slušně rozmlouvat, avšak musí se chovat ukázněně.

6/ Odsouzený uléhá na lůžko ve stanovenou dobu; nemocný odsouzený, kterému bylo povoleno, může ležet na lůžku i mimo tuto dobu.

7/ Odsouzený se musí kdykoliv bez odporu podrobit prohlídce oděvu a těla.

Čl. 23.

Denní pořad.

1/ V každém nápravném zařízení určuje náčelník nápravného zařízení denní pořad a to zpravidla na delší období.

2/ Denní pořad začíná budíčkem a obsahuje zejména rozvrh zaměstnání, dobu vydávání stravy, dobu a způsob procházek a pracovního volna, dobu a způsob sebevzdělání, dobu vy-

- 11 -

hraženou pro účast v zájmových kroužcích a dobu nočního odpočinku, který nesmí být zkracován pod 8 hodin a pod.

5/ Odsouzený je povinen přesně dodržovat stanovený denní pořad.

Zaměstnání odsouzeného.

Čl. 24.

1/ Společná, celku prospěšná práce je přípravou odsouzeného na budoucí povolání tak, aby se mohl po propuštění začlenit do společnosti pracujících jako její platný člen.

2/ Při určování zaměstnání odsouzeného musí být dbáno toho, aby odpovídalo pracovní způsobilosti a schopnostem odsouzeného. Při určování zaměstnání je nutno přihlídnout k plánované celostátní potřebě pracovních sil.

Čl. 25.

1/ Každý práce schopný odsouzený je povinen řádně a pilně pracovat a pracuje-li v úkolu, plnit pracovní normy. Odsouzený je povinen pracovat v pracovní dny; ve dnech pracovního klidu pracuje jen potud, pokud to vyžaduje nutný pracovní provoz ústavu nebo podniků. Pracuje-li odsouzený v těchto dnech, může se mu poskytnout náhradní volno v jiný den. Doba výchovných přednášek nebo školení se do pracovní doby nezapočítává.

2/ Odsouzenému se poskytne k práci, pokud je toho třeba, odborná příprava.

Čl. 26.

O určení zaměstnání odsouzeného rozhoduje na návrh referentů pracovního provozu a výchovy náčelník nápravného zařízení, při čemž přihlédne k zjištěnému zdravotnímu stavu a k pracovní schopnosti.

Čl. 27.

1/ Uplyne-li odsouzenému za výkonu trestu učební doba a jsou-li splněny ostatní podmínky pro vyučení může být odsouzenému povoleno vykonat učňovskou zkoušku. Z vyučení-

- 12 -

ho listu nesmí být patrné, že odsouzený byl v nápravném zařízení. Podrobnosti stanoví zvláštní předpis.

2/ Předpisy a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci musí být zachovávány a nutno je dbát, aby je odsouzení dodržovali.

Čl. 28.

Poměr odsouzeného k práci je rozhodující pro posouzení stupně převýchovy a toho, zda je schopen vést řádný život pracujícího člověka.

Odsouzený podléhá nemocenskému a důchodovému pojištění v rozsahu, stanoveném zvláštním předpisem.

Odměna za práci.

Čl. 29.

1/ Odsouzenému, který pracuje náleží pracovní odměna; způsob odměňování stanoví zvláštní předpis.

2/ Odměny za vynálezy, zlepšovací návrhy a jiné mimořádné odměny, vyplacené podnikem, v němž odsouzený pracuje, připadají odsouzenému v plné výši.

Čl. 30.

Použití odměny za práci a jiných peněžitých částek.

1/ Odměny za práci a jiné odměny udělené odsouzenému, jakož i peněžité částky, které měl odsouzený při přijetí do nápravného zařízení u sebe, nebo které s ním byly dodány, anebo které mu byly zaslány od příbuzných a pod. se odsouzenému uloží.

2/ Způsob použití odměny za práci a jiných odměn a peněžitých částek a předkládání vyúčtování odměn za práci stanoví zvláštní předpis.

3/ Zvláštní předpis stanoví, v jakém rozsahu je přípustná exekuce na pracovní odměnu odsouzeného.

4/ Z peněz, uložených pro odsouzeného se srazí částka odpovídající škodě, kterou odsouzený z nedbalosti nebo úmyslně způsobil nápravnému zařízení nebo podnikem, v němž pracuje a případně částky k úhradě nákladů trestního řízení podle zvláštního předpisu.

- 13 -

5/ Peněžní list se předloží odsouzenému každé tři měsíce k nahlédnutí a podpisu požádá-li o to.

6/ Odměny a peněžité částky, jichž nebylo použito se odsouzenému při propuštění vydají způsobem stanoveným zvláštním předpisem. Odsouzený potvrdí správnost vyúčtování.

Převýchova odsouzených.

Čl. 31.

1/ K tomu, aby byl splněn výchovný účel trestu, totiž aby trest vychoval pachatele trestných činů k dodržování pravidel socialistického soužití, provádí se převýchova odsouzených, která je hlavním obsahem výkonu trestu.

2/ Kromě správného přizpůsobení ústavního života odsouzeného, spočívá převýchova odsouzeného především v zaměstnávání odsouzeného účelnou a produktivní prací, v jeho výchově ke kázi a k socialistické morálce. Konečným cílem převýchovy je, aby se odsouzený po propuštění začlenil dobrovolně a uvědoměle do budovatelského úsilí pracujících.

3/ Převýchova se provádí u všech odsouzených; její náplň, způsob a intenzita se řídí podle charakteru jednotlivých diferenciačních skupin; do nichž jsou odsouzení rozčleňováni.

4/ Při převýchově se používá též vedlejších a pomocných prostředků, jako literatury, tisku, filmu a pod.

5/ V každém nápravném zařízení je ústavní knihovna.

6/ Pokud je toho třeba, jsou odsouzení ke zvýšení jejich odborné kvalifikace odborně školeni.

Čl. 32.

1/ Účast odsouzených na odborných a kulturních akcích a shromážděních je povinná. Z účasti jsou však vyloučeni odsouzení, na nichž se vykonává kázeňský trest zostřené samovazby. O účasti odsouzených, na kterých se vykonává kázeňský trest samovazby po zaměstnání rozhoduje náčelník nápravného zařízení.

2/ Je třeba věnovat zvláštní pozornost těm odsouzeným, jimž končí trest nebo těm, u nichž přichází v úvahu podmíně-

- 14 -

né propuštění. Takové odsouzené je nutno zvýšenou měrou připravovat na vstup do života na svobodě a přesvědčovat je o jejich povinnosti začlenit se po svém propuštění do pracovního procesu podle nově získaných pracovních znalostí, tělesné způsobilosti a potřeb plánu pracovních sil.

Čl. 33.

Klasifikační skupiny.

1/ Do klasifikačních skupin se zařazují odsouzení, na nichž má být vykonán trest nebo zbytek trestu delší jednoho roku.

2/ Odsouzení se člení do čtyř klasifikačních skupin, z nichž nejvyšší je IV. klasifikační skupina.

3/ Nově přibylí odsouzení se zařazují do I. nebo II. klasifikační skupiny; při tom je rozhodující třídní původ odsouzeného a povaha trestného činu.

4/ Pro přeřazení odsouzeného do klasifikační skupiny je rozhodující stupeň nápravy odsouzeného; pokud pro posouzení stupně nápravy je rozhodující projevené pracovní úsilí. přihlédne se u odsouzeného, který beze své viny má pracovní způsobilost sníženou nebo je k práci nezpůsobilý přiměřeně i k těmto okolnostem.

Čl. 34.

1/ Do I. klasifikační skupiny se zařadí ti, kdo vzhledem k svému třídnímu původu jsou nepřáteli lidově-demokratického zřízení, nebo ti, kdo mají špatnou pracovní morálku, špatně se chovají a neprojevuji žádné známky nápravy.

2/ Do II. klasifikační skupiny se přeřazují ti, kdo v I. klasifikační skupině prokazovali alespoň průměrné pracovní výsledky, ale u nichž s ohledem na původ, prostředí v němž vyrostli, nebo dřívější činnost jsou výsledky nápravy ještě sporné.

3/ Do III. klasifikační skupiny se přeřadí ti, kdo v II. klasifikační skupině vyvíjeli po delší dobu zvýšené pracovní úsilí, dobře se chovali a u nichž bylo již dosaženo dílčích výsledků převýchovy.

* 12 *

4/ Do IV. klasifikační skupiny se přeřadí ti, kdo strávili určitou dobu ve III. klasifikační skupině a zvláště v ní vynikali mimořádnými pracovními výkony, soutěžili v práci a bezvadně se chovali a u nichž bylo dosaženo podstatných výsledků výchovy.

Čl. 35.

1/ Odsouzený může být přeřazen do vyšší klasifikační skupiny, jestliže v předchozí nižší klasifikační skupině setrval nejméně tři měsíce, u trestu převyšujícího tři roky zpravidla nejméně osm měsíců a u trestu přes deset roků zpravidla nejméně třicet měsíců. Byl-li odsouzený kázeňsky potrestán, může postoupit do vyšší klasifikační skupiny teprve po uplynutí tří měsíců po odpykání kázeňského trestu. Doba výkonu kázeňského trestu se započítává do doby rozhodné pro přeřazení do vyšší klasifikační skupiny.

2/ O zařazení odsouzeného do klasifikačních skupin a o přeřazení odsouzeného z jedné klasifikační skupiny do druhé rozhoduje na návrh referenta výchovy náčelník nápravného zařízení.

3/ Před rozhodnutím vykoná náčelník potřebná zjištění. Rozhodnutí o zařazení do klasifikační skupiny nebo o přeřazení do jiné klasifikační skupiny je třeba vyznačit se stručnými důvody v osobním spise.

Čl. 36.

1/ Způsob výkonu trestu v jednotlivých klasifikačních skupinách upravuje domácí řád.

2/ Odsouzený, který byl přemístěn do jiného nápravného zařízení zůstane zařazen v téže klasifikační skupině.

3/ Odsouzený, který není zařazen do klasifikační skupiny ježto se na něm vykonává trest do jednoho roku, posuzuje se jako by byl zařazen do III. klasifikační skupiny.

Čl. 37.

Samospráva.

1/ Účelem samosprávy odsouzených je napomáhat zejména při udržování pořádku, při získávání zájmu o pracovní sou-

- 16 -

těžení a sebevzdělání a při výchově odsouzených k odpovědnosti.

2/ Členy samosprávy mohou být zpravidla jen odsouzení, zařazení do IV. nebo III. klasifikační skupiny.

3/ Řád samosprávy obsahující organizaci a působnost samosprávy vydá náčelník nápravného zařízení po schválení náčelníkem SNZ.

4/ Činnost samosprávy řídí referent výchovy v souhlasu s náčelníkem nápravného zařízení.

5/ Náčelník SNZ rozhoduje, v kterých nápravných zařízeních může být samospráva zřízena.

Čl. 38.

Prosby a stížnosti.

1/ Odsouzený může přednést prosbu nebo stížnost náčelníku nápravného zařízení nebo jeho zástupcům, nebo osobám provádějícím inspekční prohlídku nápravného zařízení, jakož i prokurátoru, který vykonává dohled na výkon trestu.

2/ Společné prosby a stížnosti nejsou dovoleny.

Čl. 39.

Zvláštní opatření.

1/ Odsouzeného lze spoutat na dobu nejnutnější potřeby jen

- a) chová-li se násilně,
- b) je-li obava, že ohrozí tělesnou bezpečnost vlastní nebo jiných osob, nebo že poškodí ústavní zařízení,
- c) je-li toho třeba ke zmaření pokusu o útěk.

- 17 -

H l a v a t ř e t í .

Odměny a kázeňské tresty.

Odměny.

Čl. 40.

1/ Odměny lze udělit za mimořádné pracovní výkony, za vzorné chování, za iniciativní a zlepšovací návrhy a za jiné příkladné činy.

2/ Odsouzenému mohou být uděleny tyto odměny:

- a) pochvala,
- b) povolení některých výhod, vyplývajících jinak ze zařazení do vyšší klasifikační skupiny,
- c) prominutí nebo zmírnění kázeňského trestu dříve uloženého,

poznámka: výmaz trestu se však neprovádí.

- d) peněžitá odměna,
- e) přeřazení do vyšší klasifikační skupiny.

3/ Lze udělit i více odměn zároveň anebo odměňovat skupiny odsouzených.

4/ Udělení odměny se vyhlásí před ostatními odsouzenými, dosáhne-li se tím výchovného účinku.

5/ Udělení odměny se vyznačí v osobním spise.

6/ Odměny uděluje náčelník nápravného zařízení. K udělení peněžitě odměny vyšší než 1.000 Kčs je třeba předchozího souhlasu vyššího náčelníka.

Kázeňské tresty.

Čl. 41.

1/ Poruší-li odsouzený ustanovení domácího řádu, zejména pokud jde o udržování kázně a nestačí poučení nebo napomenutí, bude kázeňsky potrestán:

2/ Odsouzenému mohou být uloženy tyto kázeňské tresty:

- a) důtka,
- b) uložení méně odpovědné práce,
- c) tvrdé lože dvakrát týdně, a to nejdéle na šest týdnů.

- 18 -

- d) omezení nebo odnětí některých výhod, vyplývajících ze zařazení do klasifikační skupiny, a to nejdéle na tři měsíce nebo odnětí výhod zvláště povolených zejména kouření,
- e) snížení částky povolené na nákup předmětů denní potřeby, v rozsahu stanoveném zvláštním předpisem,
- f) samovazba po zaměstnání, a to nejdéle na jeden měsíc,
- g) snížení dávky stravy (s výjimkou dávky chleba) o polovici, a to nejdéle na jeden měsíc,
- h) zostřená samovazba spojená se snížením dávky stravy o polovici a s tvrdým ložem každý druhý den, a to nejdéle na čtrnáct dnů,
- ch) přeřazení do nižší klasifikační skupiny,
- i) přemístění do nápravného zařízení s přísnější kázní.

Poznámka k písm. c): tvrdé lože se vykonává na dřevěné pryčně s dřevěným podhlavníkem a s počtem přikrývek vydaných podle ročních dob.

Poznámka k písm. h): Odsouzení jsou drženi po celý den ve zvláštních celách a odejme se jim práce.

3/ Kázeňské tresty se vykonávají ihned a není proti nim přípustná stížnost. Vykonat kázeňské tresty tvrdého lože, snížení dávky stravy o polovici a zostřené samovazby je přípustné jen neohrozí-li zdraví odsouzeného.

4/ Má-li dojít k opětovnému výkonu kázeňského trestu snížení dávky stravy o polovici anebo zostřené samovazby, musí uplynout ode dne, kdy byl takový trest vykonán, nejméně doba výměru trestu, na kterou byl předcházející trest uložen.

5/ Kázeňskými tresty nelze prodloužit dobu trvání výkonu trestu.

6/ Lze ukládat i více kázeňských trestů zároveň.

7/ K uložení kázeňského trestu přemístění do nápravného zařízení s přísnější kázní, pokud nejde o odvolání z pracovního útvaru, anebo o přemístění na jiný pracovní útvar, je třeba souhlasu MNB - SNZ.

- 19 -

8/ S výkonem zostřené samovazby je vždy spojeno odnětí nákupu věcí denní potřeby, dopisů a návštěv.

9/ Každé uložení kázeňského trestu se zaznamená v osobním spise.

10/ Uložení kázeňského trestu může být vyhlášeno před ostatními odsouzenými.

Čl. 42.

1/ Kázeňské tresty ukládá náčelník nápravného zařízení, který může pověřit náčelníky podřízených pracovních útvarů ukládat kázeňské tresty za poklesky menšího významu a to tresty uvedenými v čl. 41, odst. 2, písm. a - e -

2/ Kázeňské tresty se mohou ukládat odsouzeným po vyšetření a vyslechnutí odsouzeného, o čemž je nutno učinit stručný záznam. Po dobu šetření může být odsouzený umístěn, je-li toho třeba o samotě, a to nejdéle po dobu dvou měsíců.

3/ Dohled na kázeňskou pravomoc nad odsouzenými vykonávají příslušní vyšší náčelníci; těmto náčelníkům náleží právo kázeňské tresty změnit.

H l a v a č t v r t á.

Zvláštní ustanovení.

Čl. 43.

Sdělování nákladů výkonu vazby a trestu.

Náklady, spojené s výkonem vazby a trestu sdělí náčelník nápravného zařízení prokurátorovi, který dal příkaz k výkonu trestu, nebo národnímu výboru, který o výkon trestu požádal, a to podle ustanovení zvláštního předpisu.

Čl. 44.

Vyrozumění prokurátora o přemístění odsouzeného.

1/ O každém přemístění odsouzeného do jiného nápravného zařízení vyrozumí náčelník nápravného zařízení do kterého byl odsouzený dodán, prokurátora, který dal příkaz k výkonu trestu nebo národní výbor, který o výkon trestu požádal.

- 20 -

- 2/ Jde-li o přemístění odsouzeného,
- a) u něhož má být rozhodováno o podmíněném propuštění,
 - b) který odpykává poslední tři měsíce trestu a přichází v úvahu pro zařazení do útvaru přeshodného nápravného zařízení po odpykání trestu (podle § 36 tr.zák.); je třeba předchozího souhlasu krajského prokurátora, v jehož obvodu odsouzený trest odpykává.

Čl. 45.

Opatření před propuštěním odsouzeného.

1/ Končí-li odsouzený trest delší tří roků anebo trest pro takový trestný čin, jímž projevil nepřátelství k lidově demokratickému řádu, ohlásí to náčelník nápravného zařízení včas prokurátorovi s příslušným návrhem, aby mohlo být provedeno začlenění odsouzeného do práce při propuštění.

2/ Stejně postupuje u odsouzeného, který přichází v úvahu pro podmíněné propuštění nebo udělení milosti.

Čl. 46.

Propuštění odsouzeného.

1/ Odsouzený musí být propuštěn na svobodu po odpykání trestu. Před ukončením trestu propustí se jen na písemný příkaz příslušného prokurátora nebo příslušného národního výboru.

2/ O propuštění z trestu (včetně podmíněného propuštění) podá náčelník nápravného zařízení zprávu prokurátorovi, který dal příkaz k výkonu trestu, nebo národnímu výboru, který o výkon trestu požádal.

3/ Při propuštění z nápravného zařízení odevzdá odsouzený věci, které mu byly svěřeny a vydají se mu věci, které byly uschovány; přijetí potvrdí odsouzený na přijímacím listě.

4/ Každému odsouzenému se vydá potvrzení o propuštění z trestu.

- 21 -

Čl. 47.

Vybavení odsouzeného při propuštění.

1/ Nemajetnému odsouzenému, pokud při propuštění z trestu nemá dostatečný občanský oděv nebo prostředky na jízdu do svého bydliště a pokud jeho odměna za práci a jiné peněžité částky pro něho uložené nestačí na úhradu těchto nákladů, může být poskytnut potřebný oblek, částka k úhradě jízdného a nutných drobných výloh.

Čl. 48.

Vyrozumění o těžkém onemocnění a smrti.

1/ O těžkém onemocnění (úrazu) odsouzeného nutno vyrozumět jeho zákonného zástupce, manželku nebo manžela (družku nebo druhu) po případě jeho nejbližšího příbuzného.

2/ O úmrtí odsouzeného nutno vyrozumět zákonného zástupce, manželku nebo manžela (družku nebo druhu) po případě nejbližšího příbuzného spolu s výzvou, aby neprodleně oznámili, zda chtějí opatřit pohřeb na vlastní náklady. Neučinili tak včas, zařídí nápravné zařízení pohřeb v místě a uhradí náklady.

3/ O úmrtí odsouzeného podá zprávu náčelník nápravného zařízení prokurátorovi, který dal příkaz k výkonu trestu, nebo národnímu výboru, který o výkon trestu požádal.

4/ O peněžních částkách a o věcech převzatých do úschovy vyrozumí náčelník nápravného zařízení soud, příslušný k projednání dědictví.

Čl. 49.

Útěk.

1/ Při zjištění útěku odsouzeného učiní náčelník nápravného zařízení neprodleně opatření k dopadení uprchlého a podá na něho trestní oznámení. O útěku odsouzeného podá též zprávu prokurátorovi, který dal příkaz k výkonu trestu nebo národnímu výboru, který o výkon trestu požádal.

2/ Podrobnosti stanoví zvláštní předpis.

- 22 -

Čl. 50.

Podmíněné propuštění.

1/ Kladné vyjádření k podmíněnému propuštění podává náčelník nápravného zařízení zpravidla jen tehdy, jestliže u odsouzeného bylo dosaženo takového stupně převýchovy, který odůvodnil jeho zařazení do III. nebo IV. klasifikační skupiny anebo který by u odsouzeného do klasifikační skupiny nezařazeného (čl. 33, odst. 1) takové zařazení odůvodnil.

Čl. 51.

Výkon trestu v přechodných nápravných zařízeních.

Pokud zvláštní předpis nestanoví jinak, vztahují se ustanovení tohoto řádu na přechodná nápravná zařízení.

Čl. 52.

Zvláštní ustanovení o souzeném.

1/ Pokud je souzený umístěn v nápravném zařízení, na které se vztahuje tento řád, užijí se na něho obdobně ustanovení o odsouzeném s těmito odchylkami:

- a) umístí se zpravidla s odsouzenými, ledaže by prokurátor nařídil jinak,
- b) smí rozmlouvat s obhájcem s vědomím prokurátora a to za přítomnosti příslušníka NB,
- c) poskytuje se mu možnost a čas k přípravě pro odvolací líčení,
- d) nezařazuje se do klasifikačních skupin,
- e) pokud prokurátor nestanoví jinak posuzuje se jako by byl zařazen do II. klasifikační skupiny,
- f) mimo ústav nápravného zařízení smí pracovat jen se souhlasem prokurátora.

Poznámka: k slovu "souzený": Souzený je osoba, na níž se vykonává vazb po vyhlášení odsuzujícího rozsudku I. stolic, nebo odsuzujícího nálezu národního výboru, pokud ještě nenabyl právní moci.

- 23 -

H l a v a p á t á.
Zvláštní ustanovení o mladistvých odsouzených.

Čl. 53.

Uvodní ustanovení.

Ustanovení tohoto řádu se užití obdobně i na mladistvé odsouzené (dále jen "mladiství") s odchylkami stanovenými v této hlavě.

Čl. 54.

Účel výkonu trestu.

1/ Účelem výkonu trestu u mladistvého je především vychovat ho v řádného pracujícího a osobně ukázněného člověka a to se zřetelům k jeho osobním vlastnostem, k jeho rodinné výchově a k prostředí, z něhož pochází.

2/ Společensky užitečná práce, politická a mravní výchova a odborná příprava na budoucí povolání, mají mladistvému umožnit, aby se v životě na svobodě zařadil do společnosti pracujících jako její platný člen.

Čl. 55.

Místo výkonu trestu.

Na mladistvých se vykonává trest odděleně od dospělých ve zvlášť určených nápravných zařízeních nebo v samostatných částech nápravných zařízeních.

Čl. 56.

Umístění.

Až do rozhodnutí o způsobu výchovy, školení a zaměstnání, má být nově přijatý mladistvý umístěn odděleně, aby se náčelník nápravného zařízení, referent výchovy, případně členové samosprávy s mladistvým odsouzeným seznámili, poznali jeho vlastnosti a obeznámili ho s povinnostmi, které musí plnit.

- 24 -

Čl. 57.

Ošacení.

Oblek mladistvého se vzhledem liší od obleku dospělého odsouzeného.

Čl. 58.

Strava.

Ústavní strava musí být se zřetelem k tělesnému vývinu mladistvých vydatná a jídelní lístek rozmanitý.

Čl. 59.

Pobyt na čerstvém vzduchu.

1/ Pobyt na čerstvém vzduchu může trvat v pracovních dnech až dvě hodiny, ve dnech pracovního klidu až pět hodin. Této doby se využije ke cvičení, hrám, sportu, vycházkám a pod. a to podle pokynů vydaných o tom náčelníkem nápravného zařízení.

2/ Mladistvý, který nebyl lékařem zproštěn, je povinen zúčastnit se společných tělesných cvičení.

Čl. 60.

Zdravotní péče.

1/ Lékař prohlédne každého mladistvého zpravidla jednou za dva měsíce.

2/ Lékař vede mladistvé k péči o zdraví; zejména vhodnými přednáškami o zdravotně anebo osobními radami.

3/ Mladistvému mladšímu osmnácti let není zpravidla dovoleno kouřit.

Čl. 61

Zaměstnání mladistvého.

1/ Při určování učebního oboru, nebo pracovního úseku jednotlivým mladistvým nutno především přihlídnout k plánované potřebě státních pracovních záloh.

2/ Je-li mladistvý zaměstnán při takových pracích, které mají povahu výkonu řemesla, budiž dbáno toho, aby se mu

- 25 -

dostalo všestranné a stejně důkladné přípravy, jako kdyby pracoval na svobodě, jakož i odborného školení.

3/ Do pracovní doby se započítává doba školního vyučování.

4/ Mladistvého nutno vést k tomu, aby své odborné vědomosti, získané při práci prohluboval studiem vhodných příruček a odborných časopisů.

Čl. 62.

Výchova a školení.

1/ Zvláštní péči je třeba věnovat soustavnému výchovnému působení na mladistvé; při tom je nutno přihlížet k osobním vlastnostem, k dosavadní výchově a prostředí, z něhož mladistvý pochází.

2/ Cílem politické a mravní výchovy mladistvého je především dosáhnout, aby se oprostil od názorů a charakterových vlastností, které ho vedly ke spáchání trestného činu, vychovat mladistvého v ideově vyspělého člena naší společnosti, schopného samostatně přistupovat k úkolům, vyplývajícím z příslušnosti ke společenství pracujícího lidu a správně je plnit.

3/ Je-li v nápravném zařízení pro mladistvé zřízena základní odborná škola, je mladistvý, pokud by jinak byl povinen chodit do základní odborné školy, povinen zúčastnit se v pracovní dny školního vyučování. Účelem tohoto vyučování je poskytnout základní odborné vzdělání a prohloubit obecné vzdělání mladistvých.

4/ Mladistvým se poskytuje, pokud je toho třeba, zvláštní péče v opakovacích kroužcích.

5/ Dozor nad základní odbornou školou vykonává školská správa.

6/ O účasti mladistvého v zájmových kroužcích, na filmových a jiných představeních rozhoduje samospráva se souhlasem náčelníka nápravného zařízení. V nápravných zařízeních, v nichž samospráva zřízena není, rozhoduje o tom na návrh referenta výchovy náčelník nápravného zařízení.

7/ V nápravných zařízeních pro mladistvé je čítárna a společenská místnost.

- 26 -

Čl. 63 .

Klasifikační skupiny.

Mladiství se do klasifikačních skupin nezařazují. Výhody pro mladistvé stanoví domácí řád pro mladistvé.

Čl. 64.

Samospráva.

1/ Členy samosprávy mohou být všichni mladiství. Samospráva organizuje soutěžní mladistvých a zájmové kroužky, tlumočí prosby mladistvých, účastní se sestavování jídelního lístku a pod.

2/ Samospráva může se souhlasem náčelníka nápravného zařízení provádět měsíční bodování, zařezovat mladistvé do zájmových kroužků a z vlastního podnětu navrhnout náčelníku nápravného zařízení, aby udělil odměnu nebo uložil kázeňský trest; jaké výhody může samospráva mladistvým odsouzeným sama přiznávat, rozšiřovat, odnímat, nebo omezovat a jaké pořádkové tresty za menší poklesky proti kázní a pořádku sama ukládat, stanoví řád samosprávy.

3/ Řád samosprávy dále stanoví podrobnou organizaci a působnost samosprávy, podmínky účasti na samosprávě, způsob voleb, funkční období, pořad schůzí, postup při udělování odměn a při ukládání pořádkových trestů a pod.

Čl. 65.

Odměny.

1/ Odměny lze udělit za projevené zvýšené pracovní úsilí, za dobré chování, za iniciativní a zlepšovací návrhy a za jiné příkladné činy.

2/ Mladistvému mohou být uděleny tyto odměny:

- a) ústní pochvala,
- b) rozšíření některých výhod, stanovených domácím řádem pro mladistvé, nebo povolení jiných výhod,
- c) prominutí nebo zmírnění kázeňského trestu dříve uloženého,
- d) zvýšení částky povolené k nákupu věcí denní potřeby,
- e) peněžitá odměna.

- 27 -

3/ Udělení odměny uvedené v odst. 2, písm. b) a d) nesmí být v rozporu s účelem výkonu trestu.

Čl. 66.

Kázeňské tresty.

1/ Mladistvému mohou být uloženy tyto kázeňské tresty:

- a) důtka,
- b) odnětí, nebo omezení některých výhod stanovených domácím řádem a to nejdéle na tři měsíce, nebo odnětí výhod zvláště povolených,
- c) uložení méně odpovědné práce,
- d) snížení částky povolené na nákup předmětů denní potřeby,
- e) domácí vězení; a to nejvýše na deset dnů,
- f) přemístění do jiného nápravného zařízení pro mladistvé s přísnější kázní.

2/ Domácí vězení se vykonává ve zvlášť určené místnosti, podrobnou úpravu tohoto trestu stanoví zvláštní předpis.

Čl. 67.

Převozy a doprovody.

1/ Není-li tím ohrožena bezpečnost, provádí se převozy a doprovody mladistvého způsobem nenápadným.

2/ Není-li nařízeno jinak, použijí příslušníci NB při tom občanského oděvu.

Čl. 68.

Propuštění z nápravného zařízení.

1/ Jestliže k tomu prokurátor, soud nebo národní výbor dá pokyn, odevzdá se mladistvý po propuštění z nápravného zařízení zákonnému zástupci nebo orgánu veřejné péče o mládež. Jinak se o propuštění mladistvého vyrozumí jeho zákonný zástupce.

2/ Náčelník nápravného zařízení je povinen před propuštěním mladistvého včas učinit opatření, aby mladistvý byl po propuštění vhodně zaměstnán, nenáleží-li péče o to

- 28 -

jinému orgánu.

Čl. 69.

Výkon trestu ve zvláštních případech.

1/ Vysloví-li soud podle § 32, odst. 2, tr. z., že se trest na pachateli starším než osmnáct let má vykonat jako u mladistvého, vykoná se trest na takovém odsouzeném podle zásad, stanovených v této hlavě.

2/ Jestliže mladistvý dosáhl osmnáctého roku a je odůvodněná obava, že by působil zlobně na mravní a politický vývoj jiných mladistvých, vykoná se zbytek trestu v nápravném zařízení pro dospělé. Souhlas k tomuto opatření dává MNB - SNZ.

~~Přísně tajné~~
Výtisk č.10

Zásady pro diferenciaci odsouzených.

Účelem diferenciaci je získat lepší podmínky pro převýchovu odsouzených, dosáhnout zvýšení bezpečnosti při výkonu trestu a zabránit škodlivému cvlivňování odsouzených navzájem, zejména odsouzenými, kteří se dopustili trestných činů proti bezpečnosti státu.

Pro diferenciaci jsou rozhodující tyto znaky: společenská nebezpečnost, povaha trestného činu, délka trestu, třídní příslušnost /původ/, zdravotní stav, věk a některá předcházející povolání.

Podle těchto znaků budou odsouzení rozmísťováni do určených nápravných zařízení.

Odsouzení se dělí na tyto základní skupiny:

- I. Odsouzené pro trestné činy proti bezpečnosti státu;
- II. Odsouzené pro trestné činy obecné /kriminální/;
- III. Odsouzené mladistvé.

Osobami, které se dopustily trestných činů proti bezpečnosti státu, rozumí se zpravidla odsouzení pro závažné trestné činy proti republice a nebo pro trestné činy hospodářské.

Osoby, odsouzené podle retribučního zákona /dekretu/ budou diferenciovány podle zásad platných pro odsouzené za trestné činy proti bezpečnosti státu.

Osoby, podléhající vojenské soudní pravomoci, odsouzené ke ztrátě vojenské hodnosti se diferencují podle platných zásad pro osoby nevojenské.

Pokud se při diferenciaci nově odsouzených přihlíží k délce trestu, je rozhodující délka trestu určená rozsudkem, nebo nálezem.

U odsouzených, na kterých je již vykonáván trest odnětí svobody provede se rozmístění postupně dle zvláštních příkazů a s přihlédnutím k odpykané již části trestu, zejména dochází-li k přemísťování vězňů.

I.

Odsouzení pro trestné činy proti bezpečnosti státu.

Osoby odsouzené pro trestné činy proti bezpečnosti státu se diferencují:

- a) podle třídní příslušnosti /původu/,
- b) podle délky trestu, a to na - odsouzené s délkou trestu do 10 let a odsouzené s délkou trestu přes 10 let,
- c) podle zdravotního stavu do klasifikačních skupin A, B, C, D.

Odsouzení muži, u nichž bylo nařízeno vykonávat trest

v uzavřeném ústavu se rozmísťují takto:

- 1/ Odsouzení, kteří mají zdravotní klasifikaci "A" zařazují se podle délky trestů do uzavřených ústavů nebo uzavřených pracovních útvarů nápravných zařízení.

- 2 -

Odsouzení se zdravotní klasifikací B, C a D se zařazují podle délky trestu do uzavřených ústavů nápravných zařízení na Mírově, ve Valdicích a v Ilavě.

Diferenciace podle třídní příslušnosti se provede v rámci ústavu nebo pracovního útvaru.

2/ Osoby prominentní, osoby zvláště nebezpečné a osoby odsouzené k trestu odnětí svobody na doživotí se umísťují v uzavřeném ústavu NZ v Leopoldově, bez zřetele na délku trestu, třídní příslušnost a zdravotní klasifikaci.

V uzavřeném ústavu NZ v Leopoldově se též umístí odsouzení duchovní a řeholníci zvláště nebezpeční.

Odsouzení muži, u nichž nebylo nařízeno, aby trest byl vykonán

v uzavřeném ústavě nebo uzavřeném pracovním útvaru se rozmísťují:

1/ Odsouzení se zdravotní klasifikací "A" se umísťují bez zřetele na délku trestu a třídní příslušnost v pracovních útvarech správy NB -vězeňského ústavu v Ostrově u Karlových Varů, kde budou rozmísťováni podle diferenciacních zásad, platných pro tento ústav.

Odsouzení se zdravotní klasifikací B a C se umístí do určených pracovních útvarů nebo ústavů NZ. Odsouzení se zdravotní klasifikací D se umístí v určených ústavech nápravných zařízení /v Ilavě, v Ročově a j./.

Diferenciace podle délky trestu a třídní příslušnosti se provede u těchto odsouzených dle možnosti v rámci ústavu.

2/ Výjimku tvoří osoby zvláště nebezpečné, které se umísťují v uzavřeném ústavu NZ v Leopoldově a to bez zřetele na délku trestu, třídní příslušnost a zdravotní klasifikaci.

3/ Odsouzení duchovní, řeholníci a příp.náboženští sektáři se umísťují bez zřetele na délku trestu a zdravotní klasifikaci ve vyhrazených ústavech nápravných zařízení.

Odsouzené ženy, u nichž bylo nařízeno vykonávat trest

v uzavřených ústavech

se umísťují bez zřetele na délku trestu a zdravotní klasifikaci v ústavu, který bude určen podle počtu těchto odsouzených. Diferenciace podle délky trestu a třídní příslušnosti se provede v rámci ústavu.

1/ Odsouzené ženy prominentní a zvláště nebezpečné se umístí v uzavřeném ústavu nápravného zařízení v Pardubicích bez zřetele na délku trestu, třídní příslušnost a zdravotní klasifikaci.

2/ V tomto ústavu se také umístí všechny odsouzené ženy, jejichž trest byl vyměřen na doživotí a to bez ohledu na druh trestného činu a pak odsouzené - býv. řeholnice se zvláštní nebezpečností.

Odsouzené ženy, u nichž nebylo nařízeno vykonávat trest

v uzavřených ústavech

se zdravotní klasifikací A až C se umísťují zpravidla v pracovních útvarech. Odsouzené se zdravotní klasifikací D se umístí do určeného ústavu NZ. Diferenciace podle třídní příslušnosti se provede uvnitř

těchto ústavů nebo pracovních útvarů NZ.

Odsouzené řeholnice se umísťují ve zvlášť určených ústavech bez zřetele na povahu trestného činu, délku trestu a zdravotní klasifikaci.

Odsouzené ženy zvlášť nebezpečné a všechny odsouzené k trestu odnětí svobody na doživotí se umísťují v uzavřeném ústavu NZ v Pardubicích bez zřetele na délku trestu, třídní příslušnost a zdravotní klasifikaci.

II.

Odsouzení pro trestné činy obecné /kriminální/.

Odsouzení muži pro trestné činy obecné /kriminální/ se diferencují:

- a) podle délky trestu, a to na - odsouzené s délkou do 5 let a odsouzené s délkou trestu nad 5 let,
 - b) podle zdravotního stavu do klasifikačních skupin A,B,C a D.
- 1/ Odsouzení se podle délky trestu umísťují:
- a) se zdravotní klasifikací "A" do pracovních útvarů správy NB-vězeňského ústavu v Ostrově u Karlových Varů, kde budou rozmísťováni podle diferenciačních zásad, platných pro tento ústav,
 - b) se zdravotní klasifikací B a C do pracovních útvarů nebo ústavů NZ,
 - c) se zdravotní klasifikací D do ústavů NZ v Plzni-Borech nebo v Ilavě.
- 2/ Odsouzení s trestem nebo zbytkem trestu do 6 měsíců, kteří jsou schopni pracovat se umísťují v přechodných pracovních útvarech NZ. Odsouzení práce neschopní se umísťují do ústavů, které budou určeny.
- 3/ Výjimku tvoří osoby zvlášť nebezpečné, které budou umístěny v ústavu NZ v Kutné Hoře nebo v Ilavě.
- 4/ Odsouzení duchovní, řeholníci a případně náboženští sektáři se umístí ve vyhrazených ústavech NZ bez zřetele na povahu trestného činu, délku trestu a zdravotní klasifikaci.
- 5/ Odsouzení příslušníci ozbrojených sborů z povolání a důstojníci, kteří nepozbyli své hodnosti a zůstanou dále v činné službě, se umístí na odděleném pracovišti bez zřetele na délku trestu a zdravotní klasifikaci.

Odsouzené ženy zdravotní klasifikace A, B, C se umísťují zpravidla v pracovních útvarech NZ.

- 1/ Odsouzené zdravotní klasifikace D se umístí v ústavu NZ, který bude určen.
- 2/ Odsouzené zvlášť nebezpečné se umístí v ústavu NZ v Pardubicích bez zřetele na délku trestu a zdravotní klasifikaci.
- 3/ Odsouzené ke krátkodobým trestům se umístí v přechodných pracovních útvarech, pokud jsou práce schopné.
- 4/ Odsouzené, býv. řeholnice se umísťují bez zřetele na povahu trestného činu, délku trestu a zdravotní klasifikaci ve vyhrazených ústavech NZ.

- 4 -

- 5/ Odsouzené vojenské osoby z povolání /ženy/ a příslušnice ozbrojených sborů, u nichž nebyla vyslovena ztráta hodnosti nebo jimž nebyla odnata hodnost se zařadí na vhodné oddělené pracoviště, bez zřetele na délku trestu a zdravotní klasifikaci.
- 6/ Osoby, podléhající vojenské soudní pravomoci, odsouzené pro vojenské trestné činy, které lze vyřídit také kázeňsky /§ 305 tr. zák./ se zařadí na vhodné oddělené pracoviště.

III.

Odsouzení mladiství.

- 1/ Odsouzení mladiství a mladistvé se umístí v ústavě NZ pro mladistvé v Zámrsku, bude-li délka nebo zbytek trestu po započtení vazby přesahovat 3 měsíce.
- 2/ Odsouzení mladiství i mladistvé s tresty kratšími 3 měsíců se umísťují v ústavách NZ pro mladistvé.

Zvláštní ustanovení :

U osob, jimž byl uložen trest národními výbory se postupuje podle zásad diferenciacce uvedených v II. případně III. části.

Osoby, odsouzené podle retribučního zákona /dekretu/ se umísťují zpravidla v pracovních útvarech nebo ústavách NZ odděleně od osob, odsouzených pro trestné činy proti bezpečnosti státu, bez ohledu na teritoriální zásady, platné pro osoby odsouzené proti bezpečnosti státu, s výjimkou pokud jde o osoby prominentní a zvláště nebezpečné.

Tyto zásady nabývají platnosti dnem 1953.

S c h e m a d i f e r e n c i a c e :

Odsouzení pro trestné činy proti bezpečnosti státu :

M u ž i :

- a)
Osoby prominentní	Bez zřetela na
Osoby zvláště nebezpečné	třídní příslušnost UÚNZ
Osoby vojenské, zvláště nebezpečné	a zdravotní Leopoldov
Osoby odsouzené na doživotí	klasifikaci

S tresty:

1. do deseti roků	děl.	A	"O"
		B - C	Valdice
		D	Ilava
	burž.	A	"O"
		B - C	Vladice - UPÚ
		D	Ilava

b)

2. 10 roků a delší	děl.	A	"O"
		B - C	Mírov - UPÚ
		D	Ilava
	burž.	A	"O"
		B - C	Mírov - UPÚ
		D	Ilava

S tresty:

1. do deseti roků	děl.	A	"O"
		B - C	PÚ
		D	Ilava - Ročov
	burž.	A	"O"
		B - C	PÚ
		D	Ilava - Ročov

2. 10 roků a delší	děl.	A	"O"
		B - C	PÚ
		D	Ilava - Ročov
	burž.	A	"O"
		B - C	PÚ
		D	Ilava - Ročov

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Ž o n y :

odsouzené pro trestné činy proti bezpečnosti státu:

a) Osoby prominentní bez zřetelo na
 Osoby zvláště nebezpečné třídní příslušnost UÚNZ
 Osoby vojenské zvláště nebezpečné a zdravotní Pardubice
 Osoby odsouzené na doživotí klasifikaci

1. S tresty: děl. Bez zřetelo na zdravotní ústav bude určen
 do 10 roků burž. klasifikaci dle počtu odsouzených

b) 2. 10 roků a delší děl. Bez zřetelo na zdravotní ústav bude určen
 burž. klasifikaci dle počtu odsouzených

S tresty: děl. A PÚ
 B - C PÚ
 D ústav bude určen
 1. do 10 roků burž. A PÚ
 B - C PÚ
 D ústav bude určen

2. 10 roků a delší děl. A PÚ
 B - C PÚ
 D ústav bude určen
 A PÚ
 B - C PÚ
 D ústav bude určen

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Odsouzení pro trestné činy obecné / kriminální/

M u ž i :

Osoby zvláště nebezpečné Kutná Hora neb
Ilava

S tresty:

1. 5 roků a delší	A	"C"
	B - C	PÚ
	D	Bory neb Ilava
2. 1 rok až 5 roků	A	"O"
	B - C	PÚ
	D	Bory neb Ilava
3. 6 měs. až 1 rok	A	"O"
	B - C	PÚ
	D	Bory neb Ilava
4. do 6 měsíců	A	"O"
	B - C	přechodný pracovní
	D	útvár

Ž e n y :

Osoby zvláště nebezpečné Bez ohledu na zdrav. UÚNZ
Osoby odsouzené na doživotí klasifikaci Pardubice

1. 3 roků a delší	A-B-C	PÚ neb ústav NZ
	D	ústav bude určen
2. od 6 měs. do 5 roků	A-B-C	PÚ neb ústav NZ
	D	ústav bude určen

1. do 6 měsíců	A-B-C	přechodný prac.
	D	útvár NZ

Odsouzení mladiství muži s tresty přes 3 měs. Zámorsk

 ženy

mladiství i mladistvé s tresty do 3 měsíců
 budou umístěni v ústavu NZ, který bude určen

Muži a ženy odsouzení
 národními výbory s tresty

do 6 měs. A-B-C přech.PÚ
 D přech.ÚNZ

od 6 měs. A PÚ, bude určen
 B-C PÚ -"-
 D přech.ÚNZ

Duchovní muži

bez ohledu na povahu a délku trestu
 a zdravotní klasifikaci

a
 řeholníci ženy

bez ohledu na povahu trestu, délku trestu
 a zdravotní klasifikaci

Pro tyto odsouzené bude ústav neb pracovní útvar určen.

Odsouzené vojenské osoby
 u nichž nebyla vyslovena
 ztráta vojenské hodnosti

vhodný oddělený prac.
 útvar bez ohledu na
 délku trestu

Odsouzení - bývalí příslušníci
 ozbrojených sborů /S NB, SVS odsouzení
 po 1.3 .1948 /u nichž byla vyslovena
 ztráta hodnosti

oddělený ústav neb
 pracovní útvar NZ

Příloha **ZRUŠEN STUPEŇ
UTAJENÍ**

Přísně tajné

Výtisk č. 10

Nemocenské a důchodové pojištění pracujících vězňů

DNE 4.3.94

PODPIS

J. Kříž

Až dosud nebyli vězni ani nemocensky, ani důchodově pojištěni. Jen pokud jde o úrazové pojištění, bylo těm vězňům, kteří přišli při výkonu trestu k úrazu, poskytováno po propuštění z vazby nebo trestu odškodnění za pracovní úrazy. U důchodového pojištění je dosud zákonně stanoveno, že důchodové dávky, které náleží zajištěnému důchodci, obdrží rodinní příslušníci tohoto důchodce. V praxi se tyto dávky zkracují na 50 - 70 % jako u důchodu vdovského.

Začátkem roku 1952 bylo přikročeno k úplnému odměňování vězňů za práci. Současně bylo politickými činiteli schváleno, aby pracující vězni byli nemocensky a důchodově pojištěni v rozsahu možném vzhledem ku speciálním podmínkám ve vězňovství. Na základě tohoto rozhodnutí byly ministerstvem spravedlnosti vypracovány směrnice a předloženy politickému sekretariátu ÚV KSČ ku schválení. Usnesením ze dne 28. listopadu 1951 politický sekretariát ÚV KSČ návrhy schválil s tím, že platnost úpravy pojištění bude stanovena až po dohodě s novými nositeli pojištění, t.j. s ústřední radou odborů, na niž v té době národní pojištění přecházelo.

Po všestranném projednání s činiteli ústřední rady odborů a státního úřadu důchodového zabezpečení a po referenském schválení příslušnými činiteli předkládám ku schválení návrh úpravy nemocenského a důchodového pojištění pracujících vězňů.

Při vypracování návrhu vycházelo se z těchto zásad:

- 1) Nemocenskému a důchodovému pojištění podléhají všichni pracující vězni. Vyloučení mohou být vězni, kteří z důvodů přísnějšího střežení nemohou být zaměstnáni mimo nápravné zařízení.
- 2) Rodinným příslušníkům pracujícího vězně se poskytne dobrodružní národního pojištění na základě pojištění vězní, pokud sami nejsou práce schopni. Zákonné rodinné přídatky se poskytují přímo a ve stanovené výši.
- 3) Zvláštní výhody národního pojištění, jejichž realizace by mařila výkon trestu nebo se nejeví jako nutné, se vězňům neposkytují /léčení v lázních, motorové vozítka, pomoc proti neplodnosti a pod./, jak bude stanoveno prováděcími předpisy.

- 2 -

- 4) Vyměřovacím základem pro dávky a pojistné je:
 - a) u vězňů pracujících ve výrobě pracovní odměna ve výši hrubé mzdy,
 - b) u vězňů zaměstnaných ve výrobně nebo dílně pracovní odměna ve výši hrubé mzdy, stanovená podle mzdových předpisů pro druh práce, kterou vězeň vykonává,
 - c) u ostatních pracujících vězňů částka 1.200, 1.600 a 2.000 Kčs měsíčně podle důležitosti práce, kterou vězeň vykonává.
- 5) Nemocensky budou vězni pracující v závodech pojištěni na těchto závodech. O jejich nárocích na dávky budou rozhodovat závodní komise národního pojištění - odborářský činitel.
- 6) Vězni pracující v nápravných zařízeních budou pojištěni v nápravných zařízeních. O jejich nárocích rozhodne po přenesení pojištění příslušná komise národního pojištění, složená z příslušníků SNB - taktéž odborářský orgán.
- 7) Dávky nemocenského pojištění se vyplácí vězni prostřednictvím nápravného zařízení a rozdělují se podle zásad platných pro rozdělování odměn vězňů.
- 8) Až do přenesení národního pojištění na závody a nápravná zařízení rozhoduje o nárocích příslušná národní pojišťovna.
- 9) Léčebnou péči o vězně pracující na závodech budou obstarávat příslušní závodní lékaři za případného využití lékařů z řad vězňů. V ústavech budou léčebnou péči provádět buď zvláštní vězeňští lékaři, nebo smluvní lékaři, stanovení podle územní organizace zdravotnictví, rovněž za využití lékařů z řad vězňů.
- 10) Státní zdravotní správa bude povinna uhradit podle platných zákonů (103/51 Sb) ministerstvu národní bezpečnosti věcné i osobní náklady zdravotní péče, čímž se dosevadní rozpočet ministerstva národní bezpečnosti o příslušnou částku sníží.
- 11) Dávky důchodového zabezpečení se z důvodů, aby nedošlo ku zbytečnému administrování mezi nápravnými zařízeními a státním úřadem důchodového zabezpečení, nevyplácí po dobu výkonu trestu nebo vazby. Rozdíl mezi nárokovou dávkou a poskytovánými důchody zůstává ve prospěch státní pokladny, protože vzájemné náklady za výkon státní správy mezi jednotlivými jejími orgány se podle prováděcího nařízení k rozpočtovému zákonu neposkytují.

- 3 -

12) Uprone-li vězeň nebo byl-li na něm vykonán absolutní trest, ztrácí on i jeho rodinní příslušníci nárok na dávky podle této úpravy nemocenského a důchodového pojištění, případně jim vůbec nepřislouží.

13) Návrh výnosu byl podrobně projednán na závěrečné poradě dne 14. listopadu 1952 a zúčastněnými zástupci ústřední rady odborů, státního úřadu důchodového zabezpečení, ministerstev zdravotnictví a národní bezpečnosti referentsky schválen. Aby mohla být tato úprava uvedena v život, je třeba, aby se strany ministerstva národní bezpečnosti byl návrh oficiálně schválen a mohl pak být předložen především u státního úřadu důchodového zabezpečení státní komisí, jejíž poslední zasedání v roce 1952 se koná dne 29. listopadu t.r. Předkládám návrh k posouzení a v případě schválení k podpisu.

Realisace navrhovaných opatření bude zajištěna podrobnými prováděcími směrnicemi a instrukcemi příslušných pracovníků v nápravných zařízeních i ostatních zúčastněných složek. Návrhovaná úprava si nevyžádá podle podrobného finančního zhodnocení zvýšeného nákladu a jest rozpočtově kryta.

V Praze, dn: 19. listopadu 1952

Náčelník SNZ:
plukovník SNE

Oldřich M e j d r v.r.

Za správnost vyhotovení:

stáv. Milčnerová

~~Přísně tajné~~

Výtisk č. 10

V ý n o s

ústřední rady odborů a státního úřadu důchodového zabezpečení ze dne o nemocenském a důchodovém pojištění pracujících vězňů.

Ústřední rada odborů a státní úřad důchodového zabezpečení v dohodě s ministerstvy národní bezpečnosti a zdravotnictví stanoví podle § 3 odst. 5 zákona č. 99/1948 Sb., o národním pojištění, ve znění zákona č. 269/1949 Sb.:

§ 1.

Rozsah pojištění.

1) Ustanovení tohoto výnosu se vztahují na vězně nápravných zařízení ministerstva národní bezpečnosti.

2) Pro účely národního pojištění se posuzuje jako zaměstnání v pracovním poměru:

- a) práce vězňů ve výrobě bez rozdílu, zda vězni pracují v závodech mimo nápravná zařízení nebo v dílnách a výrobnách, zřízených závody v těchto zařízeních,
- b) režijní práce vězňů v dílnách nebo jiných výrobnách nápravných zařízení,
- c) práce vězňů na objednávkách, které objednatel zadal nápravnému zařízení za ujednanou cenu,
- d) domácí a jiné příležitostné práce vězňů, jak budou blíže určeny prováděcími předpisy.

3) Vězni, jichž práce se podle ustanovení odst. 2 posuzuje jako zaměstnání v pracovním poměru, jsou pojištěni podle zákona o národním pojištění s odchylkami dále uvedenými a jsou postaveni na roveň zaměstnancům i pro účely zákona č. 90/1949 Sb., o rodinných příspěvcích, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících.

§ 2.

Vznik a trvání pojištění.

1) Pojištění vzniká dnem, kdy vězeň počne vykonávat práci uvedené v § 1 odst. 2 a trvá po dobu jejich výkonu; u vězňů, kteří z důvodů přísnějšího střežení nemohou být zaměstnání mimo nápravné zařízení, vzniká pojištění dnem, který bude stanoven prováděcími předpisy podle stupně nápravy vězně.

- 2 -

2) Pojištění pracujícího vězně nezaniká, nepracuje-li vězeň nezaviněně po přechodnou dobu podle dispozic správy nápravných zařízení, nebo byla-li mu udělena dovolená.

§ 3.

Vyměřovací základ.

Vyměřovacím základem pro dávky a pojistné je :

- a) u vězňů pracujících ve výrobě pracovní odměna ve výši hrubé mzdy, kterou podnik odvádí za práci vězně hospodářským orgánům nápravného zařízení,
- b) u vězňů zaměstnaných ve výrobně nebo dílně pracovní odměna ve výši hrubé mzdy, stanovená podle mzdových předpisů pro druh práce, kterou vězeň vykonává,
- c) u ostatních pracujících vězňů částka 1 200, 1 600 a 2 000 Kčs měsíčně podle zásad stanovených prováděcími předpisy.

§ 4.

Dávky.

1) Peněžité dávky nemocenského pojištění se vyplácejí v plné výši hospodářskému orgánu nápravného zařízení a náleží po dobu stanovenou platnými předpisy.

2) Dávek bude použito ve prospěch vězně a jeho rodinných příslušníků podle zásad, stanovených prováděcími předpisy.

3) Rodinné přídatky se vyplácejí v plné výši osobě, která má dítě v přímém zaopatření.

4) Dávky důchodového pojištění podle tohoto výnosu nenáleží vězni po dobu výkonu vazby a trestu odnětí svobody s výjimkou výchovného, které se vyplácí osobě nebo zařízení, jež o dítě pečuje. Jednorázové úrazové odškodné se vyplatí vězni po propuštění na svobodu.

5) Rodinným příslušníkům pracujícího vězně se může poskytnout také starobní, invalidní nebo úrazový důchod, které - nebyť ustanovení odst. 4 - by náležely pracujícímu vězni. Celková částka takto poskytnutých důchodů nesmí však přesahovat výši důchodů, které by rodinní příslušníci obdrželi v případě úmrtí pracujícího vězně, a nesmí být vyšší než 2 000 Kčs měsíčně.

6) Zemře-li pracující vězeň v době výkonu vazby nebo trestu odnětí svobody, nezakládá nárok na vdovský důchod pouhá doba trvání manželství /§ 65 odst. 2 písm. a) zákona č. 99/1948 Sb./.

7) Uprchne-li vězeň, ztrácí on i jeho rodinní příslušníci nárok na dávky, které vznikly podle ustanovení tohoto výnosu; pozůstalým

- 3 -

po vězni, na němž byl vykonán trest smrti, nepřísluší dávky z pojištění podle této úpravy.

§ 5.

Příslušnost.

K provádění pojištění podle tohoto výnosu je příslušná okresní národní pojišťovna, v jejímž obvodu je nápravné zařízení, jestliže provádění nemocenského pojištění nebylo přeneseno na závod, v němž vězeň pracuje.

§ 6.

Lhůty.

1) Ochranné lhůty pro dávky nemocenského pojištění se při propuštění pracujícího vězně na svobodu počítají ode dne propuštění.

2) Lhůty pro uplatnění nároků podle § 105 odst. 3 zákona č. 99/1948 Sb. běží ode dne propuštění pracujícího vězně na svobodu a podle § 105 odst. 4 cit. zákona ode dne, kdy se pozůstalí dověděli o vzniku nároku.

3) Doba 5 let, v níž se zjišťuje délka trvání pojištění pro splnění základní podmínky nároků /§ 61 odst. 1 zákona č. 99/1948 Sb./, se prodlužuje o dobu trvání výkonu vazby, bylo-li trestní řízení zastaveno nebo vydán zprošťující výrok /rozsudek/ a pokud tato doba není kryta pojištěním podle tohoto výnosu.

§ 7.

Povinnosti nápravného zařízení.

1) Nápravné zařízení má povinnosti uložené zaměstnavateli s výjimkou podávání ohlášek podle § 15 a oznámení podle § 16 zákona č. 99/1948 Sb., zejména:

- a) předkládá výpočet pojistného a odvádí za pracující vězně pojistné podle sazby platné pro zaměstnance,
- b) hlásí úraz vězně,
- c) vydává potvrzení a oznamuje okolnosti, potřebné k rozhodnutí o nárocích rodinných příslušníků pracujícího vězně na dávky z nemocenského a důchodového pojištění a na rodinné přídatky,
- d) oznamuje okolnosti potřebné k rozhodnutí o dávkách, zejména při vzniku nároku a při propuštění vězně.

2) Prováděcí předpisy stanoví, jak se plní povinnosti uvedené v odst. 1, bylo-li provádění nemocenského pojištění přeneseno na závod, kde vězeň pracuje.

- 4 -

3) Ustanovení odst. 1 platí i při použití vězně k nárazovým pracím mimo jeho pravidelné pracoviště /krátkodobé pracovní čety/; podnik, pro který jsou práce vykonávány, je však povinen uhradit hospodářskému orgánu nápravného zařízení zaměstnavatelskou část pojistného.

§ 8.

Provedení.

Podrobnosti k provedení tohoto výnosu v nemccenském pojištění stanoví ministerstvo národní bezpečnosti v dohodě s ústřední správou ROH pro nemocenské pojištění a ministerstvem zdravotnictví, v důchodovém pojištění státní úřad důchodového zabezpečení v dohodě s ministerstvem národní bezpečnosti.

§ 9.

Zrušovací ustanovení.

Dnem účinnosti tohoto výnosu zrušuje se výnos ministerstva práce a sociální péče z 20.7.1950, č. Va 2 592-24/5-1950, upravující zabezpečení pracujících vězňů pro případ úrazu.

§ 10.

Účinnost.

Tento výnos nabývá účinnosti dnem 1.ledna 1953.

Příloha č. 10

~~Přísně tajné~~

Výtisk č. 10

Směrnice pro vypracování poplachových plánů, vyhlášení dosažitelnosti, pohotovosti a přísné pohotovosti.

Správa nápravných zařízení musí být mimo plnění svých normálních úkolů předem připravena též na mimořádné situace, kde je třeba organizovaně zasáhnout větším počtem příslušníků nápravných zařízení, nebo je třeba do pohotovosti a akceschopnosti.

Toto se dosahuje zejména:

- 1.) dosažitelnosti,
- 2.) pohotovosti
- 3.) přísnou pohotovostí,
- 4.) poplachem.

Když se týká ostatní činnosti při provádění dosažitelnosti, pohotovosti, přísné pohotovosti a poplachu, která není v následujících ustanoveních uvedena, platí směrnice MVB-č. S-557/10 taj. 51.

I.

Všeobecná ustanovení.

Dosažitelnost: Znamená povinnost příslušníků nápravných zařízení zdržet se v době služebníka včas ve svém bytě, nebo na jiném předem označeném a snadno dosažitelném místě tak, aby jim mohl být předán nejpozději během 10 minut rozkaz k určitému služebnímu úkolu a aby se mohli ihned odebrat na svůj útvar nebo na jiné určené místo.

Pohotovost: Povinností příslušníků nápravných zařízení, pro které je pohotovost vyhlášena, je nutno ihned se dostavit na své pracoviště, kde obdrží další rozkazy. Trvá-li pohotovost delší dobu, vykonávají povolaní příslušníci svou normální služební činnost, nenařídí-li náčelník jinak. Těm přísluš. nápravných zařízení, kteří nejsou do pohotovosti zařazeni, nařídí náčelník dosažitelnost.

Přísná pohotovost: Přísná pohotovost nařizuje se tehdy, je-li nutno o příslušníky nápravných zařízení uvést do mimořádné ostrážitosti, nebo je-li třeba vzhledem k bezpečnostní situaci provést rozsáhlá mimořádná opatření. Vyhláší se tehdy jen za mimořádné situace.

Všichni příslušníci, pro které je vyhlášena pohotovost jsou povinni neprodleně se dostavit na své útvary, nebo jiné určené místo.

Musí si s sebou vzít potraviny na 24 hodin.

Při přísné pohotovosti jsou příslušníci nápravných zařízení nepřetržitě vycvičeni,

2.

a vyzbrojení. Ubytování a stravování je společné. Při delším trvání přísné pohotovosti stanoví náčelník útvaru určité úlevy.

Při přísné pohotovosti musí být též zařízena vnější ostraha objektu a tam kde je vnější ostraha, jest nutno ji zesílit. Toto zesílení se bude při přísné pohotovosti provádět ve dne i v noci. Rovněž musí být uveden do pohotovosti autopark, včetně jeho kompletního vybavení.

Ostrahou objektu se rozumí zabezpečení útvaru jako celku. To znamená z vnější strany útvaru proti napadení a přepečení a z vnitřní strany útvaru proti vzpouře a přepečení stanovišť z řad vězanů.

Dosažitelnost, pohotovost a přísná pohotovost může být částečná nebo úplná, to znamená 50ti % nebo 100 %.

II.

Vyhlašování dosažitelnosti, pohotovosti atd.

- 1/. Dosažitelnost, pohotovost, přísnou pohotovost a poplach je oprávněn vyhlásit:
 - a/. Pro všechny složky útvaru nápravných zařízení ministr národní bezpečnosti nebo jeho náměstek, náčelník správy nápravných zařízení, v jeho nepřítomnosti určený zástupce.
 - b/. Pro jednotlivé útvary v kraji a pro podřízené útvary nápravných zařízení v kraji náčelník krajského oddělení nápravných zařízení.
 - c/. Pro obvod útvaru nebo pro příslušníky určitého útvaru příslušný náčelník útvaru /zvláštní útvary nápravných zařízení, útvary nápravných zařízení, pracovní útvary nápravných zařízení a útvary přechodných nápravných zařízení/.
- 2/. Tato opatření /dosažitelnost, pohotovost, přísná pohotovost a poplach/ jsou vyhlašována hesly. Pro krajské oddělení nápravných zařízení a zvláštní útvary nápravných zařízení stanoví hesla náčelník správy nápravných zařízení, v jeho nepřítomnosti určený zástupce. Náčelníci krajských oddělení nápravných zařízení si stanoví pro podřízené útvary nápravných zařízení hesla vlastní. Ústřední hesla a jejich význam budou sdělována náčelníkům krajských oddělení nápravných zařízení a náčelníkům zvláštních útvarů nápravných zařízení vždy s platností na určitou dobu. V případě, že bylo již heslo použito, budou vydána hesla nová.
- 3/. Platná hesla pro dosažitelnost, pohotovost a přísnou pohotovost musí být uložena společně v jedné zapečetěné obálce, uložené při poplachovém plánu. Zde také bude uvedeno pořadové číslo, heslo přejímané od nadřízených útvarů, vlastní heslo k vyhlášení na

3.

podřízené útvary nápravných zařízení a společný význam obou hesel.

II. obdoba musí být uvedena platnost hesel, t.j. přesně den a hodina.

- 4/. Po obdržení hesla je příslušník nápravných zařízení, který jej přejímá povinen ihned zpětným dotazem si ověřit pravdivost hesla. Tím však nesmí být vlastní provedení úkolu zdržováno.
- 5/. Je-li třeba soustředit příslušníky do okamžité pohotovosti, provede se jejich nástup poplachovým způsobem. V dalším postupu poplachových plánů bude se používat společného jmenovatele - poplach. Vůli zjednodušení bude poplach i pohotovost vyhlásována jedním heslem.
Na př.: provedte "Pavel" to znamená, že je třeba soustředit příslušníky do pohotovosti okamžitě. Bude-li uvedeno: provedte "Pavel" dnem 20.12.1952 o 12.hodině, to znamená, že je třeba uvést příslušníky do pohotovosti přesně od stanoveného termínu.
Bude-li třeba vyhlásit pohotovost 50ti S, předá se na př.: provedte "Pavel 50" atd.
- 6/. V případě vyhlášení dosažitelnosti, pohotovosti a přímé pohotovosti z vlastního popudu, je ten, kdo toto opatření vyhlásil povinen okamžitě vyrozumět nadřízený útvar nápravných zařízení. Rovněž o chystaných poplachových nebo evičních akcích, je povinností náčelníka vyrozumět předem nadřízeného náčelníka.

Poplach I. stupně.

- 1/. Do tohoto stupně poplachu bude zahrnuto 50% příslušníků nápravných zařízení ze stavu útvaru nápravných zařízení a to těch příslušníků IB, kteří jsou toho času mimo službu. Tento stupeň je určen zejména k provedení částečné pohotovosti, nebo k takovým opatřením, která nevyžadují plného stavu toho nebo onoho útvaru nápravných zařízení.
- 2/. Při tomto stupni poplachu musí být uveden do pohotovosti autopark s jeho úplným vybavením. V noci je zesílena ochrana objektu a zesílení vnitřní strážie. Ve dne pak jenom zesílení vnitřní strážie.
V zájmu rychlého vyrozumívání mohou být dle potřeby použity spojevací prostředky státní nebo veřejné bezpečnosti /telefon, dálkopis/.
Spojevací prostředky státní bezpečnosti /radiostanice atd/ budou použity v tom případě, bude-li poplach mít za následek provádění některé operativní akce.
Při sestavování poplachových plánů vejdou náčelníci krajských oddělení nápravných zařízení a náčelníci zvláštních útvarů nápravných zařízení ve styk s náčelníky krajské správy státní a veřejné bezpečnosti a vzájemně se dohodnou a podle podmínek ve svých obvodech určí, která pojízka, mobilní prostředky a jejich obsluhy budou do poplachového plánu pojaty.

4.

Poplach II. stupně.

- 1.) Znamená svolání plného 100% stavu příslušníků nápravných zařízení, kromě příslušníků NB na dovolené. Bude-li tobo situace vyžadovat, povolají se tyto příslušníci nápravných zařízení, kteří jsou na dovolené k okamžitému nástupu do služby.
- 2.) Poplach II. stupně bude vyhlášen při zvýšeném nebezpečí u útvaru a nebo při jiných zvlášť vyhlášených případech.
- 3.) Při poplachu II. stupně musí být i v noci zaslány vnitřní i vnější stráže. Běle musí být v pohotovosti autopark s úplným vybavením.

Závěrečné ustanovení.

- 1.) Pro přehled úkolů, které je nutno při vyhlášení poplachu plnit, budou vypracovány tak zv. "časové rozvrhy poplachů," které budou společné pro všechny stupně poplachů. Zde budou v časovém sledu uvedeny za sebou jednotlivé úkoly toho, který poplach provádí, t.j. pravidla dozorcí útvaru. Tento "časový rozvrh" je pro všechny stupně poplachu společný. To znamená, že budou uvedeny úkoly pro oba stupně poplachu.
- 2.) Každý příslušník nápravných zařízení bude mít svůj poplachový lístek na kterém bude uvedena jeho přesná adresa tužkou. Při přemístění si tento lístek vyzvedne a odevzdá opět na svém novém služebním působišti. Na zadní straně poplachového lístku budou uvedeny další okolnosti, mající význam pro rychlé vyrozumívání, na př.: "zaklepat na druhé okno od domovních dveří vpravo, dvakrát zvonit a pod.", tyto údaje se budou provádět rovněž tužkou.
- 3.) Jednotliví náčelníci oddělení a referátů jsou povinni prostřednictvím zástupce náčelníka krajského oddělení nápravných zařízení nebo zástupce náčelníka zvláštního útvaru nápravných zařízení oznamovat dozorcímu útvaru všechny změny, mající vliv na vyrozumívání při poplachu (přemístění, odvelení, škola, nemoc, vzdělení s rodinou a pod.). Tam, kde není místo dozorcího útvaru systemisováno, provádí opravy poplachového plánu zástupce náčelníka tohoto útvaru nápravných zařízení, nebo jím určený příslušník.
- 4.) Za řádné udržování poplachových plánů jsou zodpovědní příslušení náčelníci útvarů.
- 5.) Poplachové lístky jsou uloženy v obálkách dl e úseků t.j. z příslušníků NB bydlících pňhromadě v určitém úseku budou vytvořeny t.zv. skupiny s určením skupinářů a jejich zástupců. V případě poplachu bude skupinářům spojkou doručena obálka s poplachovými lístky a tyto pak uvědomí o poplachu svojí skupinu. Jméno a adresy příslušníků nápravných zařízení zařazených ve skupině, budou též uvedena na obálce ve které jsou poplachové lístky uloženy aby se spojka nemusela zdržovat jejich zbytečným otevíráním

5.

Nebude-li skupinář ani jeho zástupce k dosažení, bude obálka předána vždy následujícímu příslušníku, který je na obálce uveden.

6/. I. a II. stupeň poplachu je možno sloučiti. To znamená, že poplachové lístky budou v pravém rohu označeny těmi stupni poplachu, do kterých je příslušník zařazen. Bude-li na př. vyhlášen I. stupeň poplachu, nebudou vyrozumíváni ti příslušníci nápravných zařízení, kteří mají poplachové lístky označeny pouze II. stupněm.

7/. Tam, kde nebude vyhovovat systém skupin, protože příslušníci nápravných zařízení bydlí od sebe značně vzdáleni, nutno vyrozumívati každého jednotlivce spojku. Spojka jest možno dát též jednoduchý plán jízdy, který může být vykreslen na obálce s poplachovými lístky.

Náčelníci všech stupňů musí dbát o to, aby spojky znaly neprosto do konale bydliště těch, které vyrozumívají. Toto se plně vztahuje též na příslušníky nápravných zařízení zařazené ve skupinách. Zde jest třeba znát nejen ulici a číslo domu, ale je nutné, aby vyrozumívající znal i jiné bližší okolnosti, to jest poschodí, číslo dveří, věděl na který zvonek zvonit, příp. na které okno zaklepat. Se všemi těmito skutečnostmi se musí příslušníci nápravných zařízení v rámci skupin předem vzájemně seznámit.

Ti příslušníci nápravných zařízení, kteří bydlí v obvodě určitého útvaru nápravných zařízení, avšak služebně jsou přiděleni jinde, budou pojeti do poplachového plánu útvaru nápravných zařízení podle místa bydliště. Telefonicky pak u svého kmenového útvaru zjistí, zda se mají dostavit na své služební místo, nebo zda mají zůstat na útvaru, který je vyrozuměl. V těchto případech rozhodne představený náčelník podle situace.

Poplachové plány musí býti bezpečně uloženy v jedné zapečetěné obálce tak, aby k nim měl dozorčí útvaru přístup, to jest, aby po obdržení poplachového hesla a po jeho ověření zpětným dotazem mohl okamžitě přistoupit k provádění poplachu.

Každé otevření /rozpečetění/ obálky, musí býti zaznamenáno v protokolu uděl. stí.

Náčelníci všech stupňů jsou zodpovědní za to, že dozorčí útvaru a všichni ostatní příslušníci útvaru nápravných zařízení budou znát úkoly, které mají při poplachu plnit.

Náčelník správy nápravných zařízení

Plukovník SIB:

Oldřich Hojdr v.r.

Za správnost vyhotovení:

ml. br. Bohouš Vl.

Čj. 001040/301 - 52

Příloha č. 11

~~Přísně tajné.~~

Výtisk č.: 9

Přehled o počtu provedených eskort
SNB- SVS v r. 1951.

V roce 1951 bylo celkem provedeno eskort:

Sborem národní bezpečnosti pouze složkou VB:
Pro prokuraturu 11.797 osob
k soudu 14.730
pro účely VB 5.803 - " -
k nár. výborům 6.354

Výlohy za tyto eskorty činily ... 4, 123.144.60 Kčs.

Ze shora uvedeného počtu eskortujících uprchlo celkem 84 osob.
Z nichž bylo 59 osob opět dopadeno a 1 usmrčen.

Býv. SVS bylo eskortováno celkem .. 9.880 / provedeno eskort/
Zvláštní eskortní skupinou MNB-odbor V za 3 měsíce 1951 .. cca 2.500 osob.

Tudíž možno říci, že za rok 1951 bylo celkem eskortováno bez složky Stb
cca 50.772 osob.

Vyčíslení za leden, únor, březen a duben 1951:

Za tuto dobu provedli příslušníci SNB-VB 13.730 eskort
tyto eskorty provedlo celkem 6.634 přísl. SNB
na tyto eskorty bylo spotřebováno 12.406 dní

V tomto počtu a vyčíslení nejsou zahrnuti příslušníci Stb.

V novém uspořádání t.j. provádění eskort pomocí eskortních středisek
bude celkový stav příslušníků středisek včetně eskortního odděl. SNZ
252 příslušníků SNB včetně řidičů

a
2 příslušnic.

Tito budou prováděti eskorty pro všechny složky SNB i úřady.

Novým uspořádáním, které se navrhuje bude bezpečnost eskort zkvalitněna,
ušetří se velké množství příslušníků SNB a rovněž hospodářská situace bude
zlepšena. Do celého stavu provádění eskort bude vnesen pořádek a bude
odstraněn nynější chaotický stav v provádění eskort součástí MNB.

Jako příklad: Zvláštní eskortní skupina MNB-SNZ za 1 1/2 roku provedla
cca 10-12.000 eskort na " O ", do Leopoldova, Pardubic a vojáky z Opavy
jednalo se o zvlášt nebezpečné vězně. Všechny eskorty byly provedeny pomocí
autokarů. Během celé doby nenastal ani jediný útěk, ani jediný zprotivení.
Všechny eskorty byly provedeny naprosto bezpečně a spořádaně. Tato skupina
sestávala velkem z 12 příslušníků a 3 řidičů.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Archiv bezpečnostních složek

Archiv bezpečnostních složek

Archiv bezpečnostních složek

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.